THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY

CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

2 סענט

VOLUME IV. No. (1747 | Toronto Wednesday March 21 1917 | כ״ז אדר פרשה ויקרא תרע״ז | מיטוויאך דער 21־טער מערץ 1917 | PRICE: TWO CENTS

A S Freidus c/o The New Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK CITY

רוסלאנד וועט רעגיערט ווערען אויף אזא אופ׳ן ווי שווייצאריען

א קאמיסיע וועט באשטימט ווערען וועלכע וועט פירען די רעגיערונג, רוסלאנדס שיקזאל ליגט אין די הענט פון די פאלקס פארטרעטער, דומא גיט איבער די רעגיערונג אין גאנצען צום נייעם קאבינעט

צאר ניקאלאי ווערט פארזיכערט אז דאס איז ניט קיין רעוואלוציע נאר א פאנראם

פעטראגראד (דורך לאנדאן) מערץ 20.

די רוסישע רעפובליק וועט געפיהרט ווערען ניט פון א פרעזידענט נאר פון א קאמיסיע פונקט ווי עס ווערט רעגיערט שווייצאריען, אבער דאס איז נאך ניט זיכער אלעס הייגגט אב אן דעם קאנזענס וועלכער וועט זיך אין גיכען פארזאמלען צו שאפען א קאנסטיטוציע פאר רוס־לאנד.

איין זאך איז אבער זיכער אז אין רוסלאנד וועט שוין מעהר קיין מאנאר כיע ניט זיין נאר א רעפובליק.

דער איינלענדישער אפיס אין ענג־לאנד האט הויגט ערקלערט אפיציעל אז די גאנצע רוסישע רעגיערונג ווערט געפיהרט פונ׳ם נייעם קאבינעט פון וועלכען פרינץ לוואָוו איז דער פרעמיער.

די עקזעקיוטיווע פון דער דומא וועל כע האט צוזאמענגעשטעלט די צייטווייליגע רעגיערונג האט איהר ארבייט געענדיגט און האט אלעס איבערגעגעבען צום קאבינעט, און ווי מען דענקט וועט ער ערוועהלט ווערען אלס דער פרעזידענט פון דער רוסישער רעפובליק אבער ווי גע זאגט איז דאס נאך ניט זיכער ווייל די העכערע מאכט וועט ליגען אין די הענט פון די דעלעגאטען וועלכע וועלען זיך פארזאמלען אויסצוארבייטען די קאנסטיטוציע.

אין די אפיציעלע קרייזען פון ענג־לאנד און אויך פון רוסלאנד גלייבט מען אז דער קאנזענס וועט כאשטימען אז די רוסישע רעפובליק זאל רעגיערט ווערען אויף אזא אופן ווי די שווייצארישע דורך א קאמיסיע, און אויב דאס זאל זיין דער פאל דאן דענקט מען אז דער יעצטיגער קאבינעט וועט זיין די קאמיסיע וועלכע וועט פיהרען די רוסישע רעגיערונג ווייל דער יעצטיגער קאבינעט באשטעהט פון די פאפולערסטע מענשען אין לאנד.

ווי עס זאל אבער ניט זיין אין ענד־לאנד האט הויגט ערקלערט אפיציעל אז די גאנצע רוסישע רעגיערונג ווערט געפיהרט פונ׳ם נייעם קאבינעט פון וועלכען פרינץ לוואָוו איז דער פרעמיער.

די עקזעקיוטיווע פון דער דומא וועל כע האט צוזאמענגעשטעלט די צייטווייליגע רעגיערונג האט איהר ארבייט געענדיגט און האט אלעס איבערגעגעבען צום קאבינעט, און ווי מען דענקט וועט ער ערוועהלט ווערען אלס דער פרעזידענט פון דער רוסישער רעפובליק אבער ווי גע זאגט איז דאס נאך ניט זיכער ווייל די העכערע מאכט וועט ליגען אין די הענט פון די דעלעגאטען וועלכע וועלען זיך פארזאמלען אויסצוארבייטען די קאנסטי־טוציע.

אין די אפיציעלע קרייזען פון ענג־לאנד און אויך פון רוסלאנד גלייבט מען אז דער קאנזענס וועט כאשטימען אז די רוסישע רעפובליק זאל רעגיערט ווערען אויף אזא אופן ווי די שווייצארישע דורך א קאמיסיע, און אויב דאס זאל זיין דער פאל דאן דענקט מען אז דער יעצטיגער קאבינעט וועט זיין די קאמיסיע וועלכע וועט פיהרען די רוסישע רעגיערונג ווייל דער יעצטיגער קאבינעט באשטעהט פון די פאפולערסטע מענשען אין לאנד.

דער איינלענדישער אפיס אין ענג־לאנד הויגט ערקלערט אפיציעל אז די גאנצע רוסישע רעגיערונג ווערט געפיהר

דער מוטערס קרבן

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון׳ם אידישען לעבען אין רוסלאַנד און קענעדע

פון ב. באַראַץ

(87־טע פאָרזעצונג.)

יאָ ליליע אזוי וועט עס זיין! האָט לעאָן געזאָגט זיך ווענדענדיג צו א יונגער שעהנער מיידעל, וועלכע איז געזעסען ארום איהם איך וועל אריינקומען גלייך ווען דו וועסט מיר דורכ׳ן פענסטער בעווייזען דעם צייכען, יאָשקע וועט אויך מיט מיר זיין, און דאָס איבעריגע וועסטו דאָך שוין וויסען ווי דורכצופיהרען.

דער פּלאַן איז געווען אן אויסגעצייכענטער וועלכען דער דורכגעטריבע - נער לעאָן האָט געפּלאַנעוועט ווי אזוי אריינצונאַרען אונשולדיגע מענשען אין זיין נעץ.

עס האָט געהייסען, אז איינע פון די מיידלאַך דארף אריינגאַרען אן אלטען ריי כען מאַן אין א האָטעל און זיי זאָלן ביי דע־נען אין א צימער, דאַן קומט לעאָן אָן מיט זיין חבר און מאַכט א גוואַלד אז זיין פריי איז פאַרפיהרט געווארען פון א פרע־ען מאַן. ער מאַכט א סקאַנדאַל און דער רייבער מאַן וועלכער וויל ניט האָבען קיין סקאַנדאַל פּרובירט זיך אויס־לייזען מיט א היבשער סומע. פאַרשטעהט זיך אז אויף דער ערשטער מינוט וויל נע־באָך דער כלומשטש באַטראַגענער מאַן ניט הערען אָנגאָר פון קיין געלד, אָבער אין דעם העלפט שוין ארויס יאָשקע, וועלכער שפּיעלט די ראָלע פון א דעטעקטיוו. ער לייגט זיך אדיין מאַכט שלום און עס לאָזט זיך אויס צו א היבשער סומע.

און דאָס וועגדעט זיך אָן דעם וואָס פאַר א מאַן דער געבאַפטער איז נעץ איז, איז ער אָן אריסטאָקראַט אדער אזוי א רייכער מאַן, וועלכער האָט א פאַמיליע צאַפּט מען פון איהם דאָס גאַנצע לעבען. ער ה״ט מורא פאַר א סקאַנדאַל און לעאָן מיט זיינע חברה קומען יעדעס מאָל און מען פאַרערט נאָך און נאָך געלד, ביז דער אבגענאַרטער כאַפּט זיך אז עס איז א שווינדלער, אָבער ביז דאַן צאַפּט מען פון איהם אויס א היבשע ביסעל געלד.

לעאָן מיט זיין חבר האבען שוין געמאַכט עטליכע דזשאַבס אזעלכע און עס איז זיי אימער געלונגען. יעצט האָט עס לעאָן געתאַט א נייע פרוי, וועלכע ער האָט געקענט די ביזנעס.

ליליע, וועלכע איז אריינגעפאַלען צו לעאָנען אין נעץ איז אין דער ווירקליכ־קייט געווען אן אונשולדיג מיידעל, זי האָט אָבער געליעבט לעאָנען מיט׳ן גאַנצע פייער פון איהר יונגער נשמה און זי איז געווען פאַרטיג פאַר איהם צו טהון אלעס אין דער וועלט אבי ער זאָל זי ליעבען.

ליליע איז ווירקליך געווען א וואונ־דער שעהנע מיידעל איהרע גרויסע בלויע שעהנע אונשולדיגע אייגען, וועלכע האָ־בען געהאַט אזוי נאַאיוו האָבען געקענט צוציהען צו זיך יעדען אייגעם און האָט געקענט צישמעלצען די שטאַרקסטע הארץ פון א מאַן.

לעאָן האָט עס מיט איהר איינגעשטו־דירט ווי אזוי זי זאָל אריינגאַרען מענער. ליליע האָט איהם צוגעזאָגט צו פאָלגען.

געוואַרפען אן אויג האָט לעאָן אויף א זעהר רייכען ביזנעס בראָקער פון וואָל־סטריט, און האָט פון איהם געוואָלט צאַ־פּען געלד, און ליליען האָט ער אויסגע־ליעבען פאַר דער פאַסעגדסטער מיידעל, ווי־ע זאָל איהם קענען אריינגאַרען אין איהר נעץ.

ווען לעאָן האָט גוט איינגעשטו־דירט מיט ליליען איהר ראָלע, האָט ער געהייסען דערלאַנגען עטליכע פּלעשער שאַמפּאַניער. זיי האָבען זיך אלע גוט אָנ־געטרונקען, חוץ ליליען, וועלכע לעאָן אריין האָט ניט געהייסען טרינקען. דאַן פענען זיי אלע פיער ארויס פון סאַלון און האָבען זיך געלאָזען אין דער ריכטונג פון אפּ־טאַון.

אויפ׳ן וועג האָבען זיי זיך צושווי־דעט און לעאָן מיט ליליען האָבען זיך אריינגעזעצט אין א טעקסי קעב, לעאָן האָט געהייסען פיהרען צו א בעקאַנטען טהעאַטער אויף בראָדוויי.

פאַהרענדיג אין דער טעקסי קעב, האָט זיך ליליע איינגעגעסען מיט איהרע ווייכע פובקע ליפּען אין לעאָנען. זי האָט איהם ארומגעקלאַמערט מיט איהרע שעה־נע הענטעלאַך און האָט זיך ביי איהם גע־בעטען ער זאָל זי ליעבען.

לעאָן האָט בלויז איינינע מאָל קאַלט ערווידערט איהרע קושען און האָט איהר געזאָגט:

„ווען דו וועסט רייטיג דורכפיהרען די ארבייט, דאַן וועל איך דיך שטאַרק, שטאַרק ליעבען". דערביי האָט ער פעסט צוגעדריקט ליליען צו זיך און האָט איהר געוויזען ווי שטאַרק ער וועט זי דאַן ליע־בען.

ליליע האָט זיך שטאַרק צוגעדריקט צו איהם פאַרמאַכט איהרע אויגען, האָט זיך אין איהם איינגעגעסען און האָט געוואונשען בלויז איין זאַך: אימער, אימער זיין מיט לעאָנען אזוי אין ער זאָל איהר אזוי שטאַרק ליעב האָבען.

יאָ טהייערער האָט ליליע געשעפּ־איך ווי אלעס טהון איך וועל דיר

„אויף שמחות אזן אונטערהאַלטונגען"

ביי מר. און מרס. פאַרנעס 55 אנדס טא עוו. אויף זייער 8 יעהריגער מאַכטערס געבורט פּאַרטי איז געזאַמעלט געוואָרען 7.00 דאָלאַר פאַר די מלחמה קרבנות.

מר. קראָון האָט בעצאָהלט אז מרס. פאַרנעס זאָל צעהלען דאָס געלד מר. מעג דעל פאַרנעס האָט געגעבען 1.75 ער זאָל אוועקטראָגען דאָס געלד.

די אַשי מינסק פון סט. אנדריו סט. האָבען בעצאָהלט 14 דאָלאַר פאַר סטעמפּס צום קאַנפערענץ פאַר די מלחמה קרבנות. זייער פרעזידענט מר. גאָלד האָט געבראַכט דאָס געלד.

די קלאַוק מאַכער יוניאָן לאָקאַל 14 האָט געגעבען 10 דאָלאַר צום 30־טען ענד דאָלאַר פאַנד פאַר די מלחמה קרבנות מיט לאָלמיקאָף א דעלעגאַטען צום קאַנפע רענץ האָט געבראַכט דאָס געלד.

מיס מאַלי פרידמאַן 48 סיפעל סט. האָט זיך מאַסקירט אלס די יתומה פון יע נער זייט ים ביים פורים פעסט פון שי לער קלוב פון דער פרע שול און אזוי ארום געזאַמעלט 1.90 וועלכעס זי האָט שוין איבערגעגעבען פאַר די מלחמה קרבנות.

זונטאָג אויענד דעם 11־טען מאַרטש אויף א סופּרייז פּאַרטי צו עהרע פון מיס עני נאַטאַנזאָן אין הויז פון מר. נאַלדס טיק 480 מענינג עוו. איז געזאַמעלט גע וואָרען פאַר די מלחמה קרבנות 21 דאָלאַר מיט 25 סענט.

דער קאַלעקשאַן פאַר די מלחמה קרבנות פון דעם זונטאָג איז געווען 326 דאָלאַר מיט 82 סענט.

דער קאַלעקשאַן האָט זיך פיעל פער בעסערט דער עולם האָט בעקומען זעהר וואַרימע געפיהלען צו די ליידענדע פון יע נער זייט ים, ווי די וואַלנטירען גיבען איבער געהטס מען זיי אויף אין יעדען הויז מיט אכטונג אין עהרע, און מען צאַהלט זיי מיט ישיאַה חן, זאָגאַר קינדער פיהלען אויך שוין, די ליידען פון די קינ דער פון די מלחמה לענדער, ביי מר. מעג מאַן 415 מאַרקהעס סט. איז די קינדער דערזעהן דעם וואַלנטיר טראַגען זיי איהם אנטקעגען זייערע אנגעזאַמעלטע סעמען פון א גאַנץ וואָך, ווילען ניט קויפען קלענ דיגס נור געבען עס אוועק צו קויפען פאַר די הונגעריגע קינדער ברויט אזוי איז אין א סך הייזער.

שוין צייט, אז יעדער זאָל דערפיהלען אין האַרצען און ערפילען זיין חוב צו די הונגעריגע אין די מלחמה לענדער.

10275—3—21

גרויסער פייער אין מאַנטרעאַל.

נעכטען פריה האָט איינגעראַגען א פייער אין דעם בייסמענט פון דער אָ־נערסאַל פעקינג קאַמפּאַניע, סט. פּאַועל סט. וועלכעס האָט זיך פאַרשפּרייט אין דער דרייאינג געביידעס פון אנדערע גרויסע פירמאס און האָט אנגעמאַכט א שאַדען אויף ארום צוויי הונדערט טון־זענד דאָלאַר.

ראַס־דיזפעל פעקטאָרי געשלאָסען.

סער טשאַרלס ראַס האָט נעכטען ארויסגעגעבען אן ערקלעהרונג אז זיין פעק טאָרי וועלכע האָט געמאַכט ביקסען פאַר דער קענעדער ארמיי האָט צוגעשלאָסען איהרע טירען, דערפאַר ווייל די קענעדער רעגיערונג און די ענגלישע רעגיערונג האָ בען צוריקגערופען זייערע אָרדערס פון זיין פעקטאָרי.

ווי באַוואוסט איז אנגעגאַנגען א גרוי סער סכסוך צווישען די מיליטעריישע בע אמטע וועגען די ביקסען וועלכע זענען פּראָדוצירט געווארען אין דער ראַס פעק טאָרי, די ענגלישע מיליטעריישע בעאַמ טע האָבען אין גאַנצען פאַרבראָכיהט די דאָזיגע ביקסען אלס ניט גוט נעגען צו גע ברויכען אין דער מלחמה. און אלס א רע וולטאַט דערפאַר זענען אבגעבראַכען אלע קאַנקורענטען מיט דער גענאַנטער פירמא. און דערפאַר האָט די פירמא געמוזט ארויס פון די ביזנעס.

אדעסער שוחטים פערלאַנגען העכערע געהאַלט.

אדעס: — די הייגע שוחטים האָבען אָנגעגעבען א פעטיציע צום שטאַדט־ראַטה, אין וועלכער זיי בעטען, אז מען זאָל זיי העכערען די שכירות.

אין זייער פעטיציע וויזען די שוחטים אָן, אז די שכירות פאַר שוחטים זענען בעשטימט געווארען מיט 35 יאָהר צוריק, און זייט דאַמאָלסט זענען די לע־בענס מיטלען בכלל טייערער געווארען, און ספּעציעל דורך דעם קריעג איז דער יקרות אזוי געשטיגען, אז עס איז פאַר די שוחטים אונמעגליך אויסצוקומען, לויט די אלטע שכירות. זיי ווייזען אויך אָן אויף דעם פאַקט, אז מיט 35 יאָהר צו־ריק, ווען דיעזע שכירות זענען בעשטימט געווארען, איז די הכנסה פון דער „קאַ־ראַבקע" געווען נור הונדערט טויזענד רו בעל יעהרליך, און אויצט איז דיעזע הכנסה געשטיגען אויף פיער מאָל אזוי פיעל, און די צאָהל פון די שוחטים איז אין דיעזער צייט ניט פערגרעסערט גע־וואָרען.

ווי די אדעסער צייטונגען מעלדען איז דער שטאַדט־ראַטה בערייט די בי טע פון די שוחטים צו ערפיהלען.

סקולס ניט זיכער און ניט סאַניטאַריש

פיעלע סקולס איבערגעפאַקט מיט שילער

ביים נעכטיגען מיטינג פון דער „פּראָ פערטי קאָמיטעט" איז אבגעלעבען געווא רען דער בעריכט פון די זיבען אינספּעק טאָרען וועלכע זענען ארויסגעשיקט גע־וואָרען צו אונטערזוכען די לאַגע אין די פאַבליק סקולס, פון זייער בעריכט ווייזט זיך ארויס אז איינינע סקולס זענען ניט זיכער, און אז עס איז א געפאַהר צו לא זען זיין דאָרט די קינדער, עס איז ספּע ציעל אנגעוויזען געווארען דאָס די וויק טאָריא סט. סקול איז אן איינפאַכע פייער פאַסטקע, ווען א פייער זאָל אויסברעכען אין יענער געביידע וואָלטען פיעלע לע בענס פון די קינדער געווען אין געפאַהר.

דער רעפאָרט זאָגט אויך דאָס אין א סך סקולס זענען ניטא קיין פּלעצער פאַר די קינדער זיך אבצואַוואַשען און אויך זענען די טואַלעטס אין זעהר א שלעכטער אָרדנונג, אויך ווערט אנגעוויזען אויף דעם וואָס אין כמעט אלע סקולס פעהלען אויס האַנדטיכער און זייף פאַר די קינדער, און עס זענען ניטא קיין פּלעצער פאַר די קינ דער וואו זיך אבצוזוהען, בכלל וויזט אן דער רעפאָרט אז דער גאַנצער צושטאַנד פון די סקולס זענען זעהר פאַרנאַכלעסיגט

אין איינגע סקולס ווערט אנגעוויז זען זענען די צימערען אזוי איבערגעפּאַקט דאָס עס איז א געפאַהר צו לאָזען אזוי פיעל קינדער אין אין צימער און דורך דעם איז דער גאַנצער צושטאַנד זעהר ניט סאַניטאַריש.

די אינספּעקטאָרען רעקאָמאַנדירען דערפאַר אז אין דער צימונעט זאָלען די סקולס געביידען ניט געבויט ווערען הע־בער־ווי צוויי שטאָק און אז עס זאָל גלייך אויסגעבעסערט ווערען דער טרוירעגער צושטאַנד אין עקזאַמטירענדע סקולס.

ביזנעס מיפען און צו פערקויפען

צו פאַרקויפען איין לאָט פון פאַר קאויטס און אויך פאַר לייגד מעקענא דזשעקעטס און אויך דיין קאויטס און אויך 125 בלו פענטס נאַכפרעגען 157 יאָרק סט. אבראַמאָוויטש

10262—3—22

צו פערקויפען 75 סעקאַנד הענד סוטס און פענטס אויף א פרעס מאַשין און א קוייאינג מאַשין פרעגען 369 קינג סט. וועסט נעבען פיעטער סט.

10272—3—22

הארדוואַרד פלאַארס געלעגט.

סקרייפּט, אין רופינישט

עסטימייטס ווערט געגעבען

G. Dobrouvt

Phone Gerrard 1313

כשר וואַר עט פעקטאָרי

איהר בעקומט ביי אונז איפער די נעשמאַקסטע, פרישסטע און בעסטע מאַסטרדס, וואורשט, פאַ־לאַמע, פּאַסטראַמאַ, שונגטע אין אלע סמוק פלייש און פיש.

פערלאַנגט איבערא

טערדימאַן׳ס כשר פאַסטרדס

מיט׳ן רופינט לייבעל.

266 פאַרלאַמענט סטריט

טעלעפאָן מיין 909

פאַרדערט דעליווערט איבעראַל.

מעקראַאוד וויק בייסיקלס פיר קעש

ר. דז. מעקלאַוד

181 קינג סט. וו. פאָן אד. 1582

פאַטראַניזיט די איינצינע אידישע ווינדא קלינינג פאַמפּאַני

מיר אטענדען צו אלערהאַנד הויז, פעקטאָרי, שפּי־סעס און סטאָר קליניגנ. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאַכען קע־טראַקטען מיט גאַנצליך יעהרליך. 10 מע־ראַלי סטריט. מע לעפאָן אדעלייד 8087.

ביינאַכט און זו־מאַג טעלעפאָן נירט קאַלעדזש 4319

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 10 TERAULEY ST

די בעוואוסטע אגודת השוחטים

וועלכע בעשטעהט פון פינף שוחטים מומחים ומבדקים שעכטען יעצט אין 10 קענזינגטאָן אווינוי אינ׳ם פריהערדיגען אלט פּלאַץ אפילו צו פרוווועט בעל הבית־עס צו סענט א טשיקען.

10266—3—25

דיימאַנדס

$1 $2 $3

וועכענטליך

איהר האָט יעצט די געלעגענהייט צו האַבען דעם פיינסטען דיימאַנד אדער אן דערע דזשעלערי דורך דאָס קרעדיט סיס־טעם פון דזשייקאָב בראַדערס דיימאַנדס וו עס מיז בעוואוסט ווערט אלע מאָל פייער־רער און עס איז אן אויבינסיטיס.

מיר געפרוינען יעדען עהרליכען מענשען זאָ דאָס איהר האָט די געלעגענהייט צו קויפען בי אונז דיימאַנדס מיט דיא דזשייקאָב בראַדערס אבצאָהלונגען.

סטעשעל דיסקאַונט 10 פּראָצענט פאַר קעש.

דזשייקאָב בראַדערס 15 יאָנג סט, אריינ׳.

טעלעפאָן קאַלעדזש 611

דר. פריינק פ. מעקינטייער

דענטיסט

האָט געמופט סאוטה־וועסט קאָרנער סט. פּעטריק און מעקקאַל סטריט, אי בער די דאַמיניאָן באַנק.

אריינגאַנג פון ״ סיינט פּעטריק סטריט

דר. ד. א. סיגעל

דענטיסט

קאָרנער סט. פּעטריק סט. און סטע־ריינא עוו. אפיס טעלעפאָן קאַלעדזש 6078, הויז טעלעפאָן קאַלעדזש 6937

אברהם קאָהען

באַרריסטער

נאָטאַרי פּאַבליק

קאָמישינער פיר נעבראַסקע

אפיס־ווייס

Office, Sun Life Building

60 VICTORIA STREET

Main 2434

Residence, 7 Salem Ave. JUNCTION 1548

פאַקטאָר און שולמאַן

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס

לאַא אפיס

וועזלי בילדינג, 299 קווין סט. וועסט

קאָרנער קווין און דזשאָהן סט.

טאָראָנטאָ.

טעלעפאָן אדעל. 3157.

מ. גרייזמאַנס

ניו־יאָרק כשר וואורשט

סטאָר און דעליקאַטעסען

האַלסייל אָן ריטייל

קאָנטרי אָרדער דעליווערט. 70—72

דזשעסנאַס סט

תאָן מיין 6203

שעכטער׳ס

סטאָר איז דער איינציגער פּלאַטץ, וואו אלע אידען, האַמילטאָנער און פרעמ דע קומען זיך צוזאַמען. ס׳איז א פּלאַץ וואו א יעדער איד (אדער פרוי) צו יע־רער צייט בעקומט די בעסטע אויסקינס־טע וואָס איז איהם (אדער איהר) נוגע.

שעכטער איז דער איינציגער אין האַ־מילטאָן וואָס קען צו יעדער צייט ארויס־נעבען סיטיזען פּייפּערס, מערידזש ליי־סענס, געזעצליכע דאָקומענטען, אויס־שווערען אָפידייוויטס, שאַפען פאַספאָר־טען א. ז. וו.

שעכטערס סטאָר איז דער איינצי־גער פּלאַץ אין האַמילטאָן וואו צו בעקר־מען אידישע צייטונגען און זשורנאַלען, א גרויסען אויסוואהל פון נאַציאָנאַלע און רעליגיעזע ארטיקלען ווי: סדורים, מזוזות טליתים, ציצית, מוזיק נאָטען, ראָמאַנען, ביכער צו לעזען ביי דער וואָך א. ד. ג. אויך א אפּ־טו־דייט סטאָק פון דריי־גורס, און מענס פּוירנישינגס. סטאָר אָפען יעדען אוועגד.

נעדענקט דעם אדרעס: שעכטער, קאָרנער יאָרק און פּאַרק. טעלעפאָן 5416 איין בלאָק פון סיטי האַל.

James L. SHEKTER

Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers

טייפּרייטער ווערען פערדונגען.

סמיטה פרעמיערס טייפּרייטערס. מאָדעלען נומער 2, דריי מאָנאַטען פאַר פינף דאָלאַר. וויזיבעל מאַנדלין דריי מאָנאַטען פאַר $7.50,

נעשאָנעל טייפּרייטער קאָמפּאַניע, 78 וויקטאָריא סטריט.

פאַרלאַנגט איין קעכען

פאַר איין פּריוואַטע פאַ מיליע וועגען געלד איז קיין מניעה ניט פערגען באַקראַק 337 שויר־בערען סטריט

ארבייטער פערלאַנגט

פערלאַנגט א פעהיגען יונגען מאַן זאָל קענען אידיש און ענגליש פרע־גען אפיס פון „זשורנאַל"

סאָקאָלסקי, פייפער הענגער און פיינטער פאַר $2.50 א רום. 45 לאָנאַרד עווענוי. לאָזט וויסען ביי א פּאָסט קאַרד.

10166—3—24

דעבער צו פערריכטען אלערליי. פרע־גען יוסף מאַנהיים 80 באָלדווין סט. טעל. קאַלעדזש 7218.

10044—4—26

פערלאַנגט פרעסערס און פינישערס נאָך פרעגען עמפּייער קלאָק קאָמפּאַניע באַטערסט 49

10230 3 22

פאַרלאַנגט א פרעסער און בושלער זאָל קענען פרעגען אויף א האַפּמאַן מאַ שין פרעגען 135 וויליאַם סט.

10264—3—22

פאַרלאַנגט א באוי פאַר איין קלא רינג און דזשענטס פאַרנישינג סטאָר. פרעגען 246 קווין סט. וועסט דייוו אבראַמאַוויץ.

10263—3—22

פערלאַנגט עקספּיריענסד אפּריז־טאַרס ביי ליידיעס סוט קאַוטס פרעגען דאַמיניאָן קלאָק קאָ. באַטערסט און וויג לינגטאָן סט.

10261—3—22

פערלאַנגט עקספּיריענסד אפּריז־טאַרס ביי ליידיעס סוטס פרעגען ענגטער פריין מענופעקטשורינג קאָ, 260 ריטש מאַנד סט. וועסט 3־טער פלאָר.

10260—3—22

פערלאַנגט סיעס פרעסערס ביי פענטס $12.00 א וואָך צום אנפאַנג אויך א מיידעל אדער א באַאי צו זעמען נייען פענטס פרעגען מ. דזשייקאָבס 499 עדע לייד סט. וועסט.

10259—3—21

פערלאַנגט אפּערייטאָרס פינישערס בייסטערס ביי מענער רעק ב. דייוויס 62 דזשאָן סט.

10255—3—21

פאַרלאַנגט א סיילסמאַן אדער א סיילסלידי פאַר א שי סטאָר גוטע ווייד זשעס סטערי אַרבייט פרעגען 121 קווין סט. וועסט.

10268—3—22

פערלאַנגט אפּערייטאָרס פינישערס און באַטען נייערס פרעגען סאַמיט דרעס און סקאָרט קאָ. 458 ריטשמאַנד סט. וועסט.

10273—3—23

פערלאַנגט עקספּיריענסד סעמפּעל מייקער ביי ליידיעס קאָוט און סוטס פרע־גען ענטערפּרייז מאַנופעקטשורינג קאָ. 260 ריטשמאַנד סט. וועסט 3־טע פלאָר.

10271—3—23

פערלאַנגט שניידערס צו מענער קאָט אַרבייט פוירסט קלאַס עדזש בייס טערס 2 פוירסט קלאַס פינישערס קאָ־טער פאַר מענער קלאַדינג. פרעגען פאַר מערלין 168 יאָרק סט.

10274—3—23

פאַרלאַנגט א מענער שניידער גוטע ווייזדישעס פרעגען טעמינס 808 קאַלעדזש סט.

10267—3—23

פערלאַנגט א גוטען פרעסער ביי מענס קאָוטס. פרעגען 456 קווין סט. וועסט.

10246

פאַרלאַנגט גוטע שניידערס און פי נישערס אויף קאַסטאָם אַרבייט גוטע ווייד זשעס 103 לעוין סט. וועסט באַלטער בראַדערס.

10276—3—23

צו פערענטען

פערלאַנגט צוויי פאַסיגע צימע־רען פאַר דער שום עליכם ביבליאָטעק

נאַכצופרעגען ה. מ. קירשענבוים אין אפיס פון אידישען זשורנאַל

צו פאַרענטען א פלאַט 4 רומס אלע האַנוויניענס 18 בויקען סט.

10270—3—22

איבערצונעבען א שוסטער סטאָר מיט דריי רומס ווי אויך א פינדיש מאַשין מיט א מאָטאָר אין 496 דאַנדאַס. נאַכ־פרעגען אין 32 קעמעראָן סטריט.

10286 3 22

שיקט געלד

— דורך —

מר. הערדי זיינבערג

פרעזידענט פון „אידישען זשורנאַל".

צו אייערע קרובים אין יזראַפ

ראיעלע, אנשטענדיגע און פריינדליכע בע־האַנדלונג איז מיין מאַטאָ

אך שיק געלד נאָך אלע טהיילען פון דער וועלט:

און אויב דאָס געלד ערדייכט ניט דאָס פּלאַץ בעקומט איהר די נאַכצע פולע סורעס געלד. איך מאַך קיינע השבונות אום אויך זאָל גאָר ניט בלייבען!

שיקט געלד פון פּלאַץ ווי אלע שיקען

קאָנטרי אידען שיקען געלד שיקען דורך מר. ווייגבערג. — די געלד מוז צוגעשיקט ווערען דורך א מאַני ארדער און די אַרדער געשריבען אין רוסיש.

אפּפּיס:

253־251 קווין סטריט וועסט

טעלעפאָן אדעלייד 8967

סאַנטאַר וולאַדאַווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אויך קאָנטרי לייט קענען מיך אויך אנגעשריי־בען מאַר שלחות. מיין וואָהנונג איז בס בראַנזוויק עוועניו, און מיין תאָן נומער איז 1076 קאָלעדזש.

פיר אריטע אזשנעס.

אין מאַנאַוויץ

ווזא ומסדר קדמון

אלע זיינען שוין איבערצייגט אז עס איז א פינסטער א מוהל, אין מאַרבע אבנשיף. רופט איהם און איבערצייגט זיך

אדרעס 233 בעווערלי סט.

טעלעפאָן קאַל. 2033

אלע זיינען איבערצייגט אז דער איינציגער אין

חזן קאַפּלאַן

וועלכער דאַרף פאַטראַניזיט ווערען פון יעדען אידען. ווער עס פאַטראַניזיט חזן קאַפּלאַן דער טהוט זיין מענשליכע פליכט. זייט וויסען דאָס קיין אנדערער האָט זא פיעל גוטעס אויפגעטהאָן פאַר די אידען אין טאָראָנטאָ די לעצטע 11 יאָהר ווי דער בעוואוסטער הער. מ. קאַפּלאַן פון 166 דזשאָהן סטריט.

טעלעפאָן אדעלייד 1545. אפיס טעלע פאָן אדעלייד 239.

פיר מאַנאַוויץ

פערלאנגט מיידלאך אפרייטארס

זיילט איהר ארבייטען א גאנץ יאהר סטעדי, און ארבייטען בלויז 5 טאג א וואך, דאן קענט איהר בעקומען א גוטע שטעלע.
מיר האבען בעשעפטיגונג פאר מיידלאך אפערייטארס וואס קענען נייהען אויף א מאשין, און פאר פערשטענדיגע מיידלאך, וואס ווילען זיך לערנען. סאלארי גלייך געצאהלט.
קינג סוספענדער קאמפאניע 68 אדעלייד סטריט איסט.
THE KING SUSPENDER CO. 68 ADELAIDE ST. EAST

אויף דער טאראנטאר אידישער גאס

א דשואיש גוירלס אייד סאסייטי גרינדעט.

טאראנטאר אידען זיינען רייכער געוארען מיט נאך א הילפס פעראיין, און די פעדעראציע וועט פיליכט האבען נאך א פעראיין צו שטיצען. נעמליך א גרופע פון עטליכע אין דרייסיג מיידלאך אין עלטער פון 7 ביז 10 יאהר, זיינען מיט א צייט צוריק געקומען אין פאלקס פעראיין, און פערלאנגט דאס זיי ווילען גרינדען א פעראיין צו העלפען אלע אידישע קראנקע קינדער וועלכע געפינען זיך אין די האספיטעלער ווי אויך אין קווין מערי האספיטאל און וועסטאן סאניטאריום.

די קינדער האלטען אב זייערע פערזאמלונגען רעגולאר יעדע צוויי וואכען זונטאג אבענד אין פאלקס פעראיין. די מיטגליעדער זייערע צאהלען צוויי סענט א וואך. עס איז זיי אבער געלונגען צו בעקומען א געוויסע צאהל מיטגליעדער וועלכע האבען גלייך בעצאהלט זייער דאלאר און פיער סענט פאר א יאהר פאראויס. אין אזוי ארום געפינט זיך אין זייער קאסע עטליכע דאלאר.

לעצטען זונטאג איז א קאמיטע פון די קינדער מיטגעפאהרען אין וועסטאן סאניטאריום מיט דער קאמיטע פון פאלקס פעראיין. זיי האבען צוזאמען געגומען אלע אידישע קינדער וועלכע געפינען זיך דארט צוועלף אין צאהל. זיי האבען זיי דערלאנגט גוטע זאכען. פרוכט, און זיי אויפגעמוטערט אביסעל.

ביי זייער פערזאמלונג האבען אויך גערעדט י. גראנער, און י. ח. ראזענבוים, וועלכע האבען זיי אויפגעמוטערט צו דער ארבייט און בעזוכען דיא קליינע פערשטענדיגע קינדער וועלכע געפינען זיך אין די פערשיעדענע האספיטאלס.

דער רעזולטאט פון זייער עלעקשאן איז.

בעסי זינגער פרעזידענטין.
בערטהא מאלין, וויס פרעז.
בערטהא מאריס, טרעזשורערין.
עטי שטיינבערג סעקרעטערין
לילי זעקער, אינערוואכער.

דער זאנגאנטער הילפס פעראיין איז שוין פינף וואכען אלט, און פערבאנדן א מיטגליעדער שאפט פון עטליכע און זעכציג קינדער.

ביים פיעלי ציון יוגענד קלוב

ביי דער לעצטער פערזאמלונג אונטערנעהמונג פארזיין פון ס. מ. ראסס, זיינען גוט געוויסען געווארען די האנדלונגען פון דיא לעצטע פערזאמלונגען.

לויט דעם צישריפט פון דער צווייטער קאנגרעס קאמיטע זיינען דריי מיטגליעדער ערוועהלט געווארען אלס דעלעגאטען צום קאנגרעס קאנפערענץ, בעשטעהענד פון ס. מ. ראסס, מר פרענקעל און מר. ווייגער.

דער פארזיצענדער אפעליערט צו דיא פערזאמלטע, זיך צובעטהיליגען אין דער רעגיערונגס מלחמה הלואה, וועלכע איז לעצטענס פראקלאמירט געווארען. עס איז נוט געהייסען געווארען דאס די ציין בעז. אססן. זאל קויפען אויף דער סומע פון פינף הונדערט דאלאר באנדס.

דר. ד. ה. פאומאן, האט דאן געהאלטען א רעדע איבער דער מאדערנער אידישער ליטעראטור. דער פארטראג איז געווען א געלונגענער. דר. פאומאן האט זיך איבערטראפען מיט דעם רייכען אינהאלט פון זיין רעדע.

א דאנקק איז אויסגעדריקט געווארען צום רעדנער פון אלע פערזאמלטע.

ביי דער טאראנטאר היברו סטודענט אסאסיאיישאן.

די פערזאמלונגען וועלכע ווערען געהאלטען ביי דער טאראנטא היברו סטודענטס אסאסיאיישאן צייכענען זיך אימער אויס מיט זייער אינטערעסאנטקייט און ערנסט קייט, ווי אויך מיט ערפאלגרייכע רעדעס, וועלכע זיינען אינטערעסאנט ניט נאר פאר די מיטגליעדער נאר אויך פאר זייטיגע בעזוכער.

די לעצטע פערזאמלונג אונטערן פארזיין פון מר. סעמיועלס האט געהאנדעלט וועגען די געשעפטס אנגעלעגענהייטען פון דער אסאסיאיישאן.

עס איז בעשלאסען געווארען דאס די גאנצע איינגאהמע וואס וועט ארייננקומען צו דער אסאסיאיישאן פון דער פערזאמלונג וואס וועט געהאלטען ווערען דעם 1-טען אפריל ווען פראפעסאר דעלורי וועט רעדען איבער דער טהעמא „די אויפגאבע פון דער יונגענד" זאל זיין פאר דער אידישער פאלקס ביבליאטהעק.

מר. גאלדסטיין און מר שלאן זיינען ערוועהלט געווארען אלס דעלעגאטען צום קאנגרעס קאנפערענץ.

עס ווערט פארגעשטעלט מר. פידער א מעדיצינישער סטודענט וועלכער האט געגעבען אן איבערבליק איבער דער עטיקעטע פון דער מעדיצינישער פראפעסיאן. ער צייגט אן די נייטווענדיגקייט דאס א דאקטארס אויפגאבע איז צו זיין א מיטפיהלענדער מיט דעם קראנקען, א גומהארציגער און אן ערפאהרענער מעדיציין מאן. דער דאקטאר מוז אריין דרינגען אין דעם צושטאנד פון זיין פאציענט און בעהאנדלען אים מיט גרעסטער פינקליכטקייט און אויפריכטיגקייט, טריי הייט און א מיטליידענדעס געזיכט ווירקט אויף דעם קראנקען צום גוטען, ווייל דער לעצטער דערשפירט אין דאקטאר א פריינד וועמען ער פערטרויט זיין קראנקהייט. ער בעקומט צוטרויען און דאס זעלבסט ווירקט שוין אויף דעם קראנקען צום גוטען.

פראגען מיט דיסקוסיאנען האבען נאך נעפאלגט נאך דעם פארטראג.

א דאנק איז אויסגעדריקט געווארען צום סטודענט פאר זיין ערפאלגרייכען איבערבליק איבער דער נייטיגער טהעמא.

די אלטע רוסישע רעגיערונג האט געוואלט אונטערזוכען

פעטראגראד: — איינע פון די לעצטע טהאטען פון דער אלטער רוסישער רעגיערונג איז געווען, צו שיקען אין די אידישע קאלאניעס פון עסאראביען, חערסאנער און יעקאטערינאסלאווער גובערניעס אויסצופאהרשען די מאטעריעלע און אדמיניסטראטיווע לאגע פון אידישע קאלאניסטען.

זי האט אהין געשיקט איינעם א בעאמטען מיט דעם נאמען קראפט און האט איהם בעפוילען ספעציעל צו אונטערזוכען וועגען דער אויספיהרונג פון דער דארטיגער אדמיניסטראציע, כאי די פאליציאישע און סאי די געזעהלטע פון די קאלאניסטען זעלבסט.

ווי אזוי די אלטע רוסישע רעגיערונג האט געביידעט דאס פאלק

ארעס: — דער געוועזענער רוסישער האנדעלס מיניסטער האט אין דער לעצטער צייט פון זיין „רעגירונג" נאך „ארייננגעכאפט" א גזרה'לע געגען אידען. ער האט געשלאסען די הינע קאמערין שוהר'לע פון טוטארסקא, ווייל אין איהר האבען זיך געפונען 11 פראצענט אידישע שילער, אנשטאט די ערלייבטע פראצענט צוליעב א פאר „איבערגינע" אידישע שילער איז פאר דיעזען מיניסטער רעכט געווען צו שליעסען א שוהלע, אין וועלכער אויף איינעם הונדערט קינדער האבען בעקומען בילדונג און ערציהונג.

דאס געלע הויז

פון העינריך סענקעוויטש

איך נעדענק שוין ניט, אויף וועלכער פון לאנדאנער גאסען דאס כויין געמאלטעס הויז, ארומגערינגעלט מיט א גארטען און מיט גרינע לאדען בייא די פענסטער. איך געדענק אז דאס איז געווען עפעס א זייטיגע גאס; אויף דיא טראטוארען איז געווען ליידיג. אין גארטען האבען געצווייטשערט שפערליגען פון דעם הויז האבען זיך געהערט אן גענעהמע פרייענגעזאנגען, און איבער דען הויז אין גארטען האט געהערשט א וואונדערבארע רוהיגקייט.

— וואס איז דאס פאר א הויז? — האב איך געפרעגט.

— דאס איז א פריוט פאר געפאלענע מיידלאך, וואס ווילען צוריקקעהרען אויף'ן גוטען וועג. אך, דאס איז א מאלאכים'שער אנשטאלט, אזא מין אנשטאלט אז אפילו דער וועג עס האט אנגעהויבען צווייפלען, וועגען דער מעגשהייט קען ער דורך אזא אנשטאלט ווידער אנהויבען צו גלויבען אין איהר. אי'ם הארץ פון שוין געפאלענע מיידלאך וועקט זיך אמאל דאס געוויסען. עס וועקט זיך אמאל א בענקשאפט נאך א רייגעס לעבען, נאך ארבייט, נאך פליכטען, נאך יענע מינוטען, אין וועלכע זיי האבען אלס רייגע און אונבעפלעקטע קינדער געטרוימט וועגען אן אנדערע צוקונפט. וואס איז ריין פון שאנדע, דיעזע בענקשאפט בעהערשט אזוי דאס מיידעל אז זי וויל פטור ווערען פון דער שאנדע, פון דער חרפה פון דעם פערברעכען. אט איז א העלע מאנד־נאכט אויף'ן הימעל. דאס מיידעל שטעהט ביים פענסטער און קוקט זיך איין אין אויסגעשטערענטען הימעל, אומעטום איז רוהיג, שטילקייט; עס שיינט ווי גאט אליין שטייבעלט צו איהר, אין די דונקעלע הימעל בלויקייט זעהט זיא עפעס ווי א האנד, וואס רופט זי צו זיך.

זי הערט ווי א שטימע רופט? הערצוריק אדעמעס מיידעל, צו מיר, אומטער די פליגעל פון רוהע און א לעבען פון פרייעדען! און דעם מיידעלס אויגען ווערען פול מיט טרעהען, דיא קניע ציטערען אונטער איהר: ענדליך פאלט זי אויף די קניע און הויבט אן גאט בעטען. זי האט בעשלאסען זיך אויס בעסערען, אבער צו וועט זי זיך ווירקליך פערבעסערען. אט וועט זיא געהן אזוי ווי אונטער א משופע'דיגען בארג, וואס זיין באדען בעוועגט זיך. זי וועט זיך צובלוטיגען הענד און פיס, זיך דראפענדיג אונטערען בארג, אבער קוים וועט זי אבגעהן עטליכע טריט, וועט די עד זיך ארויסרוקען פון אונטער איהרע פיס, און דאס מיידעל וועט נאך גיעדריגער פאלען. זי וועט נאך אמאל פרובען און וועט נאך טיעפער פאלען, ביז זי וועט ענדליך בלייבען אויף דעם אבגרונד מיט א געפיהל פון אהנמאכט אין פערצווייפלונג אין הארצען.

אמאל ווידער טרעפט אז דאס מיידעל וואס איז נאך עהרליך, העמפפט און בעט הילף, אום ניט אריינצופאלען אין אבגרונד פון זינד, אבער דער הונגער ציהט זי פאר איין האנד, די קעלט פאר די אנדערע, די סאציאלע געוואלטשטויסט זי פון הינטען און צו מיינט איהר אז דאס מיידעל איז אימשטאנד ביי צוישטעהן קעגען אזעלכע דריי פיינד? וואס זאל זי מיט זיך טהאן? וואו זאל זי זיך אהינטהון? וואו וועט זי געפינען הילף אין שוין? אין ערגעין ניט אויסער אין ענגלאנד. א לויב צו גאט אין הימעל אין אויף דער ערד — פרייעדען צו מענשען מיט א גוט הארץ, שטעהט אין תהלים. א לויב צום גוטען הארץ; דאס מיידעל איז נערעטעט, ווייל אט איז א הויהיגער ערי מקלט, א גרינער גארטען און א געלע הויז.

אין א פינסטערער קאלטער און רעגנעדיגער נאכט, ציהט אן אויסגעמאגערטע האנד פארן געלעכל ביים טויער פון געלען הויז.

פון יענער זייט טויער ענטפערט ניט קיין בייזעס הינד געביל און ניט קיין צארניגעס: ווער איז דארט? פון דעם נאכט וועכטער. די טהיר עפענט זיך שטיל. מען זעהט א פינסטערע קאריידאר. עפעס א ווארעמע, ווייבע האנד נעהמט אן די פערפרוירענע האנד פון דער אונגליקליכער און פיהרט זי מיט זיך. קיינער פרעגט זי ניט. ווער איז זי? פון וואנען קומט זי מיט וואס האט זי זיך ביז איצט בעשעפטיגט, וועלכע פערברעכען? אין א מינוט ארום געפינט זי זיך אין א קליינעם היימליכען צימער, א וויים פערבעטע בעט, אויף דעם טיש שטעהט עפעס ווארעמעס צו דערקוויקען דאס הארץ, עס ברענט זיך א לאמפ עס ליגט די ביבעל און אלץ איז אזוי היימליך זיס בעקוועם.

דאס מיידעל נעהמט זיך צום עסען.

קודם כל האט זיך איהר עסען געוואלט דערנאך געהט זי ארום אנרוהיג איבערן צימער, זי קאן ניט איהרע געדאנקען ארומפאסען. זי וויים ניט וואס איז געווארען מיט איהר. זי האט מורא, צו איז זי ניט משוגע געווארען

אונטערדעסען עפענט זיך פאטעלעך די טיהר. עס געהט אריין עפעס א הערר, אן אלטער מאן מיט א גוטמוטיגע געזיכט א פאטערליכעס געזיכט וואס וועקט צו טרויען. דער אלטער מאן געהט אריין אט אזוי ווי מען געהט אריין צו א בעקאנטער, און ער זאגט:

גוטען אבענד מיין קינד! איך בין א דאקטאר: צו ביזטו ניט קראנק? אן אונצוטרויליכער און אונרוהיגער בליק אין דער איינציגער ענטפער.

א ביסעל א וועטער א מיאוסער, הא? אזוי לייכט זיך צו פערקיהלען.

— א, יא, דזשענני, נו דזשענני, נעה שוין שלאפען אבער — בעט פריי הער גאט. לייען קריאת שמע דזשענני, א גוטע נאכט.

דאס זאגענדיג פערמאכט ער דיי טיהר. דזשענני בלייבט אליין. נאך א ווילע בלייבט זי ווי פערשטיינערט. דא, ברעכט זי איים אין א געוויין און לויפט זיך וארפען אויף די קניע גאט בעטען אבער ניין, זי קאן דאס ניט טהאן, ווארום דעם דיפק, קינד, נו גוט, פארציימליך. אויב דו וועסט ערלויבען וועל איך קומען דיך מארגען בעווכען. א! סארא מיאוסער וועטער. און איצט לעג דיך, א גוטע נאכט, קינד.

דאס רעדענדיג גלעט דער אלטער מאן דאס מיידעל איבערן קאפ און לאזט זיך צום טיהר, אבער אויף'ן שוועל קעהרט ער זיך אום און זאגט:

יא, די הייסט דאך פעני?

— דזשענני.

(פארזעצונג אויף פייזיש 6)

פערקופיין, סאבאלט און ניזיארק סעקיוריטיעס

וועכענטליכען ברייף וועגען מארקעט ווערט צוגעשיקט פריי אויף נעלד, אויף פערלאנג

ROBERT E. KEMERER & CO.
108 Bay St.
(מעמהערס פון סטענדערס סטאק עקסטשיינדזש)
108 ביי סטריט — — טאראנטא

א פראפיטאביל'ע אינוועסטמענט

מיר האבען א פלאן מיט וועלכען אין וועסטארס קענען קריגען א פראפיט פון אכט ביז פופצעהן פראצענט אויף זייערע אינוועסטמענטס.

מיר וועלען מיט גרויס צופריעדענהייט אייך צושיקען אלע איינצעלהייטען אויפ'ן פערלאנג.

PLUMMER & CO.
STOCK BROKER
108 BAY ST. Toronto
פלומער און קאמפאני
סטאקבראקערס

פערקויפיין גאלד עמפ

די לעצטע אינפארמאציעס סעגט איהר קריגען ווען איהר וועט זיך סובסקרייבען פאר דעם פערקיר־פיין הערלד.

סוויטה פערקיופיין, אנטריא.
פרייז פאר קענערע $1.50. פעראי־גינטע שטאאטען $2.80 א יאהר.

א. ע. איימס און קאמפ.
אינוועסטמענט באנקערען עטאבלירט 1889

סובסקריפשאן ביכער שליסען זיך

ארום קומענדען פרייטאג אדער פריהער

פאר דער נייער

מלחמה הלואה

מיר רעקאמאנדירען די יעניגע וואס דענקען זיך צו סובסקרייבען ארייננצישיקען זייער אפליקיישאן צו אונז גלייך.

טעלעפאנירט אדער טעלעגראפירט אונז אייער סובסקריפשאן אויף אונזערע הויצאיט.

יוניאן בענק בילדינג 53 קינג סט. וועסט

מאנטריאל. טאראנטא. נייארק.

WAR LOAN
DOMINION OF CANADA

גיט ארויס באנדס אויף $150,000,000 אויף 5% אינטערעס. און וועלכע ווערען פעליג דעם ערשטען מערץ 1937

די באנדס זענען צאהלבאר לויט זייער גלייכער ווערטה אין האליפאקס, טאטוא, סט. דזשאהן, שארלאטטאון, מאנטרעאל, טאראנטא, ווינניפעג, רעדזשיינא, קאלגערי, ווינקטאריא אין אין דער אגענטזיר פון דער בענק אוו מאנטרעאל אין ניו יארק.

אינטערעסט ווערט געצאהלט האלב יעהרליך דעם 1-טען מערץ און דעם 1-טען סעפטעמבער דאס קרן צוזאמען מיט דעם אינטערעסט ווערט געצאהלט אין גאלד

די באנדס ווערען ארויסגענעבען אויף 96 פראצענט

פאר דער צייט ביז דעם ערשטען סעפטעמבער 1917 וועט ווערען באצאהלט פאר א האלבען געלד אינטערעס

די איינגאהמע פון דער הלואה וועט פערברויכט ווערען בלויז אויף מלחמה צוועקען.

דער פינאנץ־מיניסטער גיט ארויס דיא אויבענדערטאהנטע באנדס אין נאמען פון דער רעגירונג אויף סובסקריפשאן אויף 96 פראצענט וועלכע אויסגעצאהלט ווערען אויף'ן פאלגענדען אופן:

10 פראצענט ביים אפליקיישאן אויסמאכען.
30 " דעם 15-טען מאי 1917;
30 " דעם 16-טען אפריל 1917;
26 " דעם 15-טען יוני 1917;

די גאנצע סומע וואס איז בעשטימט פיר די באנדס איז בעגרענעצט אויף הונדערט און פופציג מיליאן דאלאר, ניט איינרעכענענדיג דיא סומע וואס די באנדס דארפען אנטרעפען מעהר וויעפיל זייער ווערטה איז אין מיזמין געלד. לויט דעם ווי דאס איז בעשטימט געווארען אין דעם פראספעקט פון דער מלחמה הלואה פון דעם 22-טען נאוועמבער 1915.

יעדער איינציגער וואס קויפט די באנדס האט דאס רעכט צו בעצאהלען דיא גאנצע סומע אויף איינמאהל ביז דעם 16-טען טאג אין אפריל 1917 אדער ראטענווייז אויסצוצאהלען, אין די פאלגענדע דאטען וואס זענען בעשטימט, און אויף א דיסקאונט פון פיער פראצענט א יאהר. אלע צאהלונגען דארפען געמאכט ווערען צו א געטשארטעטער באנק, און אויף דעם נאמען פון דעם פינאנץ מיניסטער. אויב איינער פערפעהלט צו בעצאהלען איינע פון די ראטען וועלכע איז פעליג געווארען שטעלט ער אין סכנה פערפאלען צו ווערען דאס געלד וואס ער האט איינגעצאהלט, און זיינע געקויפטע באנדס זאלען ביי איהם ווערען צוגענומען.

סובסקריפשאנס וועלכע וועלען ענטהאלטען א דעפאזיט פון צעהן פראצענט אויף דער סומע מיזען געשיקט ווערען דורך א געטשארטעטער באנק. אלע בהענטשעס פון געטשארטעטע בענק וועלען אנגענעמען סובסקריפשאנס און ארויסגעבען פראוויזארישע רעסיטס.

די דאזיגע הלואה איז אויטאריזירט לויט א געזעץ פון קענערער פארלאמענט, און דאס קרן מיט'ן פראצענט וועלען ווערען פערזיכערט פאר א חוב צו דער אלגעמיינער רעגיערונגס הכנסה.

פארמען פון די אפליקיישאנס קען מען בעקומען אין אלע ברענטשעס פון געטשארטעטע בענק אין קענערע, און אין די אפיסעס פון דעם אסיסטענט רעסיווער דזשענעראל אין קענערע.

סובסקריפשאנס מוזען זיין אויף גאנצע הונדערטע דאלארס.

אין פאל איינער נעהמט בלויז א טהייל פון די באנדס וועלכע זיינען געווען בעשטימט פאר איהם, וועט דער איבערשוס פון זיין דעפאזיט צערעכענט ווערען צו דער צאהלונג וועלכע וועט זיין פעליג אין אפריל.

די וועלכע האבען געקראגען פראוויזארישע רעסיטס אויף זייערע אפליקיישאנס וועלען בעקומען אנווייזונג־סערטיפיקייטס וועלכע מען קען ניט דיסקאונטירען און אויף ניט אויסבייטען אויף רעדזשיסטרירטע באנדס.

נאך דעם ווי די אנווייזונגס־סערטיפיקייטס וועלען אין גאנצען זיין אויסגעצאהלט און די באנק וועט זיין אונטערשריבען און זי האט ערהאלטען דאס געלד, און פארבעריטעט מיט א קופאן וועלכע אזעלכע אנווייזונגס־סערטיפיקייטס אויסגעבייטען ווערען אויף באנדס וואס יענער איינגענעהמיער איז בערעכטיגט צו פרייגען געלד אויף זיי אדער באנדס וואס זיינען דערזישסטרירט בלויז אויף דעם קרן אדער אויף דער גאנצער סומע, לויט נאך דעם ווי דער אפליקיישאן איז אויסגעמאכט.

די אנווייזונגס־סערטיפיקייטס וועלען צוגעשיקט ווערען דורך די געטשארטעטע בענק.

דיזאזיגע ארויסגעגעבענע באנדס וועלען זיין אויסגעשלאסען פון טעקסעס, אריינגערעכענט איינקום־טעקס וואס דער קענעדער פארלאמענט וועט ארויפלעגען.

די באנדס מיט די קופאנען וועלען זיין ארויסגעגעבען אויף די סומען $100, $500 און $1000. פולע דערזישסטרירטע באנדס אהן קופאנען וועלען זיין אויף די סומען $1000 און $5000, און הערער, לויט דיא איבריגע אויטאריזירטע סומען.

די באנדס וועלען ווערען אויסגעצאהלט, ווען די וועלען ווערען פעליג, לויט זייער ווערטה, אין דעם אפיס פון דעם פינאנץ מיניסטער און אין אפיס פון דעם רעסיווער דזשענעראל אין אטאווא, אדער אין די אפיסעס פון דעם אסיסטענט רעסיווער דזשענעראל אין האליפאקס, סט. דזשאהן, שארלאטטאון, מאנטרעאל, טאראנטא, ווינניפעג, רעדזשיינא, קאלגערי, ווינקטאריא, אדער אין דער אגענטזיר פון דער באנק אף מאנטרעאל אין ניו יארק, סיטי.

דער אינטערעסט אויף פולע רעדזישסטרירטע באנדס וועט ווערען אויסגעצאהלט דורך א טשעק, וועלכער וועט ווערען אויסגעצאהלט פון דער פאסט. אינטערעסט אויף באנדס מיט קופאנס וועט ווערען אויסגעצאהלט דאן ווען די קופאנס ווערען אויסגעבייטען פולע רעדזישסטרירטע באנדס אויף אויטאריזירטע סומען אהן קופאנען, אויב זיי וועלען אויסמאכען אן אפליקיישאן צום מיניסטער פון פינאנץ און וועלען אויך דארפען צאהלען 25 סענט.

די בוכהאלטעריע וועגען דער הלואה וועט געהאלטען ווערען אין דעם פינאנץ דעפארטמענט אין אטאווא.

עס וועט אויסגעמאכט ווערען אן אפליקיישאן אויף א געהעריגען אופן ארויסצולאזען די באנדס אויף דעם סטאק־עקסטשיינדזש אין טאראנטא און מאנטרעאל.

אנעריקענטע סטאק בראוקערס וועלען קריגען א קאמישאן פון איין פערטעל פון איינס פראצענט פון די באנדס וואס וועלען פערקויפט ווערען דורך אפליקיישאנס וועלכע וועלען האבען אויף זיך דעם סטעמפ פון דעם בראוקער. הערפאר אבער, וועט ניט געגעבען ווערען קיין קאמישאן אויף קיין חלק פון די באנדס ביים אייגצאהלען אדער ביים אערעהמען די באנדס לויט ווי דאס איז פארגעשריבען אין דעם פראספעקט פון דעם 22-טען נאוועמבער 1915, אדער אין דעספעקט אויף דער סומע פון איינגעגעבענע וועלכען חלק וואס איז בעצאהלט געווארען אין דער צייט די פינף פראצענט דעפענטירטער סטאוק איז פעליג געווארען דעם ערשטען אקטאבער 1919. עס וועט ניט געצאהלט ווערען קיין קאמישאן אויף אפליקיישאן פארמס, וועלכע וועלען ניט זיין געדריקט פון דעם קענינס דרוקער.

די סובסקריפשאן ליסטען וועלען געשלאסען ווערען ארום דעם 23-טען מערץ 1917 אדער נאך פריהער

פינאנץ דעפארטמענט אטאווא, מערץ דעם 12-טען 1917.

די פאראורטהייל־טע דעספּאטיע און איהרע איצטיגע ריכטער

דער נייער קאביגעט און זיינע פאליטישע ריכטונגען. — ליבעראלען, אינטעלינענטען, אדעליגע און מאנכע לינקע אלס די איצטיגע מיניסטאר רען. — די אלטע ארדנונג און די נייע פארמען פון לעבען.

פון ל. סאווידזש

דאס רוסישע פאלק האט גערעדט... די אלטע ארדנונג פון בלוטיגע טיראנליי איז צושמעטערט. דער קנוט און אייסגעפאלען פון דער געקרוינטער כערדערישער האנד. זיין מאיעסטעטישע נישט־ווערדיקייט ניקאלאי דער לעצטער איז אראבגעשמייסען פון טראהן. די ראטאנאוו'ס זיינען אויפ'ן באנק פון די בעשולדיגטע. שטורמער און שטעגלאוויטאוו אונטער שלאס. די רעוואלוציאן זיעגט. די נייע ארדנונג קומט! די זיילען פון דער אל־טער ברעכען זיך!

די איבערקערעדעניש אין א פאלקס־טהאט. אין דעם צוג צו דעם צאר'ס דוא־ריען אין פעטראגראד האבען געגומען אן אנטהייל סאלדאטען און פריצען, פריצים און ארבייטער, דעפוטאטען און סטודענ־טען, פאציאליסטען און רעכטע.

פרעזידענט לוזאק
מעניליער פרעזידענט פון רוסלאנד

דער ערשטער זיעג דערווייל האט שוין געבראכט צו דעם ערשטען רעוואלוציאנע־רען קאבינעט, וועלכער איז בעשטימט גע־וואָרען פון זיין כאיעסטעט, — דאס איז־נעוואכטען פאלק.

פירסט לוואוו — די פערקערפערונג פון די בעסטע אידעאלען פון דעם רוסי־שען ליבעראליזם, דער קאפ פון די עמ־סטוואס און שטאדטאפטער אנהענגער פון סאציאלען פארשריט אין רוסישען לע־בען, איז איצט דער נייער פרעמיער פון נייגעבראכענעם רוסישען קאבינעט.

פראפעסאר פאוועל מיליוקאוו, דער בע־וואוסטער רוסישער געלעהרטער, דער לי־דער פון דער קאנסטיטוציאנעל־דעמא־קראטישער פארטיי פאר דער נאכצער צייט פון איהר עקזיסטענץ פון 1905, איז איצט דער מיניסטער פון אויסערן. דער זער שטאטסמאן איז די אנגעזעהענסטע פיגור אין רוסישען פאליטישען לעבען. א דאנק זיין מערקווירדיגען קאפ איז זיין פאלטיי אויסגעוואקסען אין א געפעהרלי־כע מאכט פאר דעם אלטען רעזשים און א דאנק זיין פאליטישע וויטזוכטיגקייט, איז געשאפען געוואָרען דער איצטיגער פראגרעסיווער בלאק פון ראדיקאלען, אר־טאבריסטען און רעכטע עלעמענטען, וועל־כע האבען אלע צוזאמען מיט זייער אונ־איפהעלליכער ארבייט אנגעריינגט דעם וועג פאר דער רעוואלוציאן. פראפעסאר מאנואילאוו, דער נייער מיניסטער פון פאלקס־בילדונג, איז דער שפיגעל פון דער רוסישער אינטעליגענץ, דער פאפ־לערער געלערענטער, וועלכער איז מיט זיין אויטאריטעט און מיט זיין פערזענ־ליכקייט אין מאסקויער אינזווערזיטעט, אלע מאל געווען א בעלם אויפ'ן אויג פון דער רוסישער רעגיערונג, וואס האט אויסד פעריאגט פון מאסקווער אוניווערזיטעט.

אלעקסאנדער גוטשקאוו, דער נייער בעל הבית פון דער ארמיי און דער פלאטע, איז דער געוועזענער פרעזידענט פון דער דומא, וועלכער איז פריהער געווען א גוט ברודער מיט דעם חליון סטאריפין און אויפהאלטער פון דער רעאקציע, וועלכער האט זיך אבער נאך דער מלחמה פערוואנ־דעלט אין דעם היינטיגען הייסען און מיט־הינען געגענער פון דער רעגיערונג.

שינגאריעוו, דער בעריהמטער דעפו־טאט פון דרייי דומעס, דער לענער פון דער רוסישער עקאנאמישער ווירטשאפט און דער שטענדיגער קריטיקער פון דער שאר לאטאנישער פיהרונג אין די רוסישע פינ־נאנסען, איז איצט מיניסטער פון לאנד־ווירטשאפט.

טערעשטשענקא, דער קיעווער דע־פוטאט און גרויסער פאבריקאנט, וועלכער האט ניט איין מאל ארויסגעוויזען זיין פריינדליכקייט צו אידען, אלס פיינ־פון אלטען רעזשים און אלס שאפער פון פיעלע צווייגען אין דער רוסישער פראדוק־ציאן, איז ערנאנט געוואָרען פינאנס מי־ניסטער און איז געריפען צו ברייננען אין ארדנונג די פוסטע קאזאנטשעיסטווא פון נעשטארבענעם צאריזם.

דער סאציאליסטרעוואלוציאנער און טרודאוויק פערענסקי, דער אונערמידלי־כער פיהרער פון דער רעוואלוציאנערער פיעריעס פארטיי און שטענדיגער אויפדע־הער פון די נידערטרעכטיגקייטען, וואס דער צאריזם פלעגט אבטהון מיט די פויי־ערים, מיט די ארבייטער, מיט די אידען ארמענער, יכדומה, איז געוואָרען דער מיניסטער פון יוסטיץ, דער טרענער פון יושר און אמת אין די פערברוריגע שטא־לען פון רוסישען געריכט.

דאס רוסישע פאלק האט גערעדט... די אלטע ארדנונג פון בלוטיגע טיראניי איז צושמעטערט. דער קנוט און אייסגעפאל־לען פון דער געקרוינטער כערדערישער האנד. זיין מאיעסטעטישע נישט־ווערדי־קייט ניקאלאי דער לעצטער איז אראבגע־שמייסען פון טראהן. די ראטאנאוו'ס זיי־נען אויפ'ן באנק פון די בעשולדיגטע. שטורמער און שטעגלאוויטאוו אונטער שלאס. די רעוואלוציאן זיעגט. די נייע ארדנונג קומט! די זיילען פון דער אל־טער ברעכען זיך!

די איבערקערעדעניש אין א פאלקס־טהאט. אין דעם צוג צו דעם צאר'ס דוא־ריען אין פעטראגראד האבען געגומען אן אנטהייל סאלדאטען, פריצים, ארבייטער, דעפוטאטען און סטודענ־טען, סאציאליסטען און רעכטע.

דער פאפילערער דעפוטאט, נעקראַ־סאוו, דער זויים־פרעזידענט פון דער דומא, איז ערנאנט אלס טראנספארט מי־ניסטער און דער לינקער אקטאבריסט נאד־ניעוו, איז בעשטימט דער קאנטראלע־פון שטאאט.

די נאנצע נייע רעגיערונג בעשטעהט הויפטזעכליך פון קאנסטיטוציאנעלע דע־מאקראטען און פון לינקע ראדיקאלען. גור־גוטשקאוו און נאדגיעוו זיינען אקטאבריס־טען. ענדגילטיג האט זיך די אונווייסענדע בלינדע מאסע פון רוסישען המון א ריהר־געטהאן פון זייער שלאף. מען האט שוין מעהר ניט געקענט צוזעהען, ווי א געקרייג־טע נישטווירדיקייט, אונטער דער השגחה פון מיטראפאליט פיטרים, תלין שטשע־גלאוויטאוו און צירר פראטאפאפאוו פער־שווענדעט אלע פערלען פון דער רוסי־שער קרוין, פער ווערעדעט די בעסטע טעריטאריעס פון דער רוסישער אימפעריע. מען האט ניט געקענט שטעהן און שווייגען ווען א סיסטעם פון קנוט און לעבערליכ־קייט האט געצאפט די געזונטע בלוט פון פאלק און ווען טרויעריגע געשטאלטען פון קריפעלס און פערזעהענישען האבען פער־חתמ'עט דעם וועג פון מפלות און פער־ראטה.

די צארנדיגע רעדעס פון סאציאליסט טשכעאידזע און פון טרודאוויק קערענס־קי, האבען ענדליך געווירקט. די אויפ־דעקונגען פון מיליוקאוו'ן און די וואר־נונגען פון ראדזיאנקא, האבען געבראכט ענגלאנד און פראנקרייך אויף דער זייט פון דער רעוואלוציאן. די אינטריגעס פון שטורמער'ן און פראטאפאפאוו'ן מיט די רייטשע רעאקציאנערע יונקערס, כדי דורך א פריערען מיט ווילהעלם צו קויפען די זיכערהייט פון טראהן, האט אפילו דעם רעגיערונגס־דאטה, אפילו דעם פון די פעראיינינטע פריצים, אפילו די ארמיי נעבראכט אין די ארמען פון דעם צארנדיגען פאלקס איפשטאנד.

מ. ראדזיאנקא
פרעזידענט פון דער רוסישער דומא

די געשיכטע האט ניט געקענט שווייי־גען. די געשיכטע האט גענומען אויפ'ן פערהער דעם צאר און דעם צאריזם פון דער הייליגער און פינסטערער רוסלאנד. די געשיכטע לעזט איצט דעם בעשולדי־גונגס־אקט פאר דיעזע אלע ראמאנאוס, וועלכע האבען פון 1613 נעהאלטען אין דער זאמלונג פערברעכען געגען זייער אייי־גען פאלק.

דערמאהנט זיך, זינט דעם פערגע־גען 1881, ווען אלעקסאנדער דער דרי־טער האט ארגאניזירט די ערשטע גרויסע פאגראמען אויף אידען, כדי צו בעקעמ־פען די געשווינען פון פויער וועגען פריי־הייט און ערד און די שטרעבונג פון די רוסישע סאציאליסטען און ליבעראלען צו א פאלקס־פערטרעטונג — זינט דאן האט דער רוסישער צאריזם געהאלטען אין אנ־רייצען אין פאלק געגען דעם אנדערען און טרייבען אן ארגאניזירטע פאליטיק פון עקזעקוציעס אויף פייערס, שסעריי־ען אויף ארבייטער, צעזוגר אויף דער פרעס, ארעסטען פון געזעלשאפטליכע טהוער, מי־ליטערישע עקספעדיציעס אין דארף, שמייסעריען פון גרוסיסטקעס, יכדומה.

דאס אלץ איז געווען געגען פאליטיק פון דער רוסישער רעוואלוציאן, געגען די רוסישע ליבעראלען, געגען דער רוסישער אינטעליגענץ, געגען דער רוסי־שער פרעסע, געגען דעם רוסישען סאציי־אליזם, געגען דער רוסישער בורזשואזיע, אים נאר צו פערפעסטיגען די יסודות פון זעלבסטהערשאפט. פון די גלויסטערס און פון די 130 מיליאנען רוסישע פריצים, וועלכע האבען געציטערט פאר זייערע גו־טער און פרווילעגיעס.

די, מפלות פון מוקדען און ציסימא, וועלכע האבען אבגעוויישט די רוסי־שע מאכט פון ווייטען מזרח; די ענטוויקלונג פון דעם פאליטישען בעוואוסטזיין נאך דער רעוואלוציאן פון 1905; דער שטענ־דיגער קאמפף פון דער רומע געגען הפקרות און ווילקיר; דער פראגרעס פון רוסישען קאפיטאליזם און דער וואקסען פון ארבייטער ארגאניזאציען; די ענט־וויקלונג פון סאציאליסטישען געדאנק און די פערשפריטונג פון אלגעמיינע פאלקס־בילדונג — דאס אלעס האט אויפ געשלעפערט דאס רוסישע פאלק און אויהב קלאהר געמאכט, ווי לעבערליך, ווי נא־ריש, ווי שעדליך עס איז פאר די אינטע־רעסען פון דער רוסישער צוקונפט אז 7 מיליאן אידען זאלען אויסגעשטעלט ווע־רען אין צענטער פון אלע פראבלעמען פון 170 מיליאן בעפעלקערונג.

פאר די לעצטע זעקס מאנאטען איז אין דיזען זינען פארגעקומען אן איבער־קעהרעניש אין די מוחות פון רוסישען פאלק. אין סוף כל סוף זיינען זיך צוזא־מענגעקומען דער אנטיסעמיט שולגין מיט דעם אידען ווייאווער און דער פאגראמיש־טיק בולאטעל מיט דעם דעפיטאט פריער־כאן.

שוין נאך דעם בייליסעס פראצעס, זען די רוסישע פויערים האבען ריינגע־וואשען די אידען פון שטשעגלאוויטאו'ס בלוט־בלבול — שוין דאן האט דער צא־ריזם נעזעהען, אז די אידען־פראגע האט אויפגעהערט צו זיין א רפואה פאר איהרע מכות און דער ציפאלענדער רעזשים האט אנגעהויבען שפיעלען וועלט־פאליטיק, כדי מיט אויסערליכע ערפאלגען צו פער־דעקען די אינערליכע צופוילטהייט.

אבער דא האט זיך עס אבגעריסען. די היפאקריטישע שטרעבונג פון א דע־ספאטיע צו קעמפען פאר דער פרייהייט פון די סערבען, האט געבראכט צו דער וועלט־קאטאסטראפע, אין וועלכער דער צאריזם האט ווי א פערצווייפעלטער נעמב לער פערשפיעלט זיין גאנצען פערמעגען.

די פאגראם־רעגיערונג איז געווען צו „ביזי" מיט די אידען, ארבעגער און פיינ־דעדע, כדי צו האבען די מענליכקייט צו טראכטען וועגען פאלקס־פערטהיידיגונג, וועגען פעסטונגען און אמוניציע... די נאנצע רוסישע אדמיניסטראציע איז גע־ווען צופיעל בעשעפטיגט מיט זנות, כא־באר און שבירות און צו האבען די צייט און ענערגיע אויף צו ארגאניזירען די קולטור, די טעכניק, די פראדוקציאן פון לאנד. און די געשיכטע איז געקומען מא־כן איהר חוב, געקומען מאהנען מיט דער האנד פון ווישר און דער פינקטליכקייט פון א בוכהאלטער. און די פאגראם־רעגיע־רונג, וואס איז געווען בעפעלעקט מיט די פערערען פון אידישע קישענעס און דאס בלוט פון אדיש הרוגים, האט געמוזט בעצאהלען כפלי כפלים . . .

די שווארצע, עקעלהאפטע סעזרה פון געקרוינטע אידיאטען, גענעראלסקע באנ־דיטען, פירסטליכע מערדער, שכור'ע מאָ־נאכען, כלוטדורשטיגע סאטראפען און קאָ־מעדיאנטסקע פאטריאטען, האט זיך אי־בערגעריסען.

אכט מיליאן גע'הרג'עטע און פערוואונ־דעטע 20 מיליאן בעפעלקערונג נאכן פון לען, ליטא, קורלאנד, די ווייכטיגסטע טהיי־לען פון בעלאָראסיע און וואהלין; דערצו אלע פעסטונגען אויפ'ן מערב גרעניץ — אלעס דאס איז פערלאָרען געגאנגען אין א רייהע פון די שענדליכסטע און אומגע־לומפערטע מפלות.

און דאס האט גראדע פאסירט אין יע־נער „משערטאָ", וואו דער צאריזם האט געוואָלט ווייזען, אז די אידען, די רעוואָ־לוציאנערען און אינטעליגענטען און ניט די רעאקציאנערע, שוואַרצע, פאָפּאָווסקע, פריצישע, פאָליטייאישע רוסלאנד פון קלוג סטערס, נאָאיקעס און אכראניקעס, אין שולדיג אין דער ציפאלונג און א באנקראט פון א סיסטעם.

פאר די לעצטע זעקס מאָנאטען איז רוסלאנד אין גאנצען איסגעמעקט געוואָר־רען אלס אקטיווע קראפט פון דער מלחמה דאס פאלק האט געבלוטעט און געטרויערט אויף זיין כסלה און געשארפט די צייטען אויף דער זעלבסטהערשאפט. דער צאריזם האט דערזעהען פאר זיך די שאטענס פון דער רעוואלוציאן, אין פערצווייפלונג און שרעק האט כען אנגהויבען טאשען די לעצטע קארטען. שטורמער, שטשעגלאָוו־טאוו, פראטאפאפאוו, גאליציין, קורלאוו — די נאנצע באנדע פון צארישע טעלער־לעקער און פאָליטייאישע הינד זיינען כאָ־ביליזירט געוואָרען צוליעב דעם צוג אויפ'ן רוסישען פאלק. זיי האבען געראטען דעם צאר צו שליסען פריעדען מיט דייטשלאנד און מיט דיזער הילף קעמפען געגען דער רומע.

דער פעראראטה איז ענטדעקט געוואָרען, די געשפענסטער פון אויפשטאנד זיינען געוואָרען דרייסטער, זיי זיינען אריין אין א רעגיערונגס־דאטה, אין די הויכע ארי־סטאקראטישע סאלאנען, אין שטאדט, אין דאָרף, אין אזאטרמע, אין הויז, דער הונ־גער האט געגעהויבען קלאפען אין די פוי־קען. די רעוואָלוציאן האט אויסגעבראָ־כען.

דער אלטער רעזשים איז פערריגעלט אין תפיסה — ווער זיך ווידער ארויס־רייסען?

ווי די אידען פון לאנ־דאן האבען אויפגענע־מען די רוסישע נייעס

לאנדאן: —

די הינע אידישע בעפעלקערונג האט מיט א פייערליכער בעגייסטערונג אויפ־גענומען די נייעס וועגען דער איבערקעה־רונג פון רוסישען טהרון. אויסער דעם וואס די אידען פון ענגלאנד זעהען אין דיעזער געשעהעניש אן אנפאנג פון ליכ־טיגערע צייטען פאר זייערע ברידער אין רוסלאנד, זיינען זיי נאך אויך בעגייס־טערט פון דעם, וואס פון יעצט אן וועט מען זיי שוין ניט קענען מאכען קיין פאר־ווירפע וואָרום זיי האבען אינטערעסירט דעם בונד פון זייער רעגיערונג מיט אזא פינסטערער בראבארישער מאכט ווי דער אלטער רעזשים פון רוסלאנד.

מר. ה. דזשיי. גרינבערג, דער רעדאק־טאָר פון דעם לאנדאנער „רוישאיש קראָ־ניקעל" האט דא געמאכט אן ערקלעה־רונג צו אן אמעריקאנעם קאָרעספּאָנ־דענט, צו וועלכען ער האט צווישען אנדער רעם געזאגט אלגעמיין:

„מיר האבען שטענדיג געהאלטען, אז די לאנג פון די אידען אין רוסלאנד אזוי גוט ווי אין אנדערע לענדער איז אימער פערבונדען מיט דער פאליטישער לאנג פון דעם פאלק צווישען וועלכען זיי וואָה־נען. אויב דיעזע רעוואָלוציאָן אין רוס־לאנד מיינט די בעפרייאונג פון אלעס וואס האט ביז יעצט אונטערדריקט דאס רוסישע נאציאנאלע לעבען אין אלגעמיין תאן מיינט דאס אויך אז די אויסזיכטען פון די אידען זיינען יעצט פיעל קלאהרער ווי זיי זיינען געווען פאר לאנגע דורות.

„די מלחמה האט פיעלע פעלקער נעגע־בען צו פערשטעהן וואס עס מיינט ליעב־ראלזם און פרייהייט, אין עס איז צו ליעב דיעזער פרייהייט פון נאציאנען פאר וואס די מלחמה ווערט יעצט אנגעפיהרט.

„אמת טאקע אז מיר זיינען א טהייל פון אמעריקאנער אידען קריטיקירט גע־ווארען פאר שטעהען מיט אונזער רעגיע־רונג צוזאמען אויף דער זייט פון רוס־לאנד אין דער יעצטיגער מלחמה. מיר האָ־בען שטענדיג אנגעוויעזען אז דער רוסי־שער קאמפף איז געווען א קאמפף פיר דעמאָקראטיע און פרייהייט, און דיעזער קאמפף איז דארום אויך געוואָרען אונזער קאמפף. די יעניגע פון אונז וועלכע זיינען געשטאנען געגען רוסלאנד האבען בלויז בעקעמפעט די רוסישע ביוראקראטיע, אין דיעזע זעלבסטהערשענדע מאכט ז יעצט געפאלען. די רעאקציאנערע בוסי־רעגיערונג האט שטענדיג גצארבייט נ־גען די אינטערעסען פון דעם רוסיש־פאלק. י נייע ליבעראלע רעגיערונג מ זיכער אדייטען פאר דעם וואהל ז בעסטען פון דעם רוסישען פאלק, במילא שוין אויך פאר דער פריהייט רעכטע פון דעם אידישען פאלק".

רוסישע אידען העלדנ־אויף דעם שלאכטפעל

פעטראגראד: — רוסישע צייטונ־גען ווייעדער א צעטעל פון אידיי־סאלדאטען וועלכע האבען זיך אויסגע־צייכענט אויף דעם שלאכטפעלד און ה־בען דערפאר בעקומען פערשיעדענע אויס־צייכענונגען:

ס. וו. נאלאנט, א אינזשענער פון פעטראגראד, א פרייוויליגער האט בעקומ־מען צוויי געאדרען קרייצע.

שמעון צייטלין, געבוירען אין חעק־סאן און געוואוינט אין אדעס האט בע־קומען א געאדרען קרייץ. ער איז געווען פערוואונדעט אין דער ליינקער האנד און האט ניט געוואָלט געהן אין שפיטאל און געבליבען ביי זיין ארמיי.

פאר פונקט אזא אויפפיהרונג האט אויך בעקומען א געאדרען קרייץ לייב דער זוהן פון מלך גילמאן פון זאסלאוויטשי־ווילנער גובערניע.

קאפעל לאסקער, הערש האנטארזיש און אברהם מאנאחיטש, אלע דריי פון בענדער, בעסאראבער גובערניע האָ־בען בעקומען געאדרען גרייצען.

בער מרכי דער זוהן פון וואלף בלומשטיין, געבוירען אין ראדאם, גע־וואוינט אין וואדשא האט בעקומען א גע־אדרען קרייץ.

ליפלאנדער, געבוירען אין ראסלא־וועל, פרייוויליגער האט בעקומען א גע־אדרען קרייץ, ווייל ער האט זיין לא־באנדיר, וועלכער איז געווען פערוואונדעט ביי גרייסער לעבענס געפאהר אויפהיב־טראגען פון דעם שלאכטפעלד.

פעטראגראד: — די לעצטע רוסישע צייטונגען ברענגען ווייעדער זעהר אפט די נעמען פון אידישע סאלדאטען, וועלכע האבען זיך אויסגעצייכענט אויף דעם שלאכטפעלד און האבען דערפאר בעקומען פערשיעדענע אויס־צייכענונגען:

ס. וו. נאלאנט, א אינזשענער פון פעטראגראד, א פרייוויליגער האט בעקומ־מען צוויי געאדרענע קרייצע.

שמעון צייטלין, געבוירען אין חעק־סאן און געוואוינט אין אדעס האט בע־קומען א געאדרענע קרייץ. ער איז געווען פערוואונדעט אין דער לינקער האנד און האט ניט געוואָלט געהן אין שפיטאל און געבליבען ביי זיין ארמיי.

פאר פונקט אזא אויפפיהרונג האט אויך בעקומען א געאדרענע קרייץ לייב דער זוהן פון מלך גילמאן פון זאסלאוויטשי־ווילנער גובערניע.

קאפעל לאסקער, הערש האנטארזיש און אברהם מאנאחיטש, אלע דריי פון בענדער, בעסאראבער גובערניע האָ־בען בעקומען געאדרענע גרייצען.

בער מרכי דער זוהן פון וואלף בלומשטיין, געבוירען אין ראדאם, גע־וואוינט אין וואדשא האט בעקומען א גע־אדרענע קרייץ.

ליפלאנדער, געבוירען אין ראסלא־וועל, פרייוויליגער האט בעקומען א גע־אדרענע

די בעוועגונג פאר פינף טעג ארבייטס וואך

פון דר. פ. ראזענבלאט

די עקאנאמישע ענטוויקלונג פון געזעלשאפט האט צייט די לעצטע זעכציג יאהר איינגעפיהרט בעשטימטע פערהעלטניסע צווישען די בעלי בתים און די ארבייטער. דער רעזולטאט האט שטארק געהאלפען צו פערשפרייטען דעם געדאנק פון אינדוסטריעלער דעמאקראטיע. דורך פערשיעדענע מיטלען פון קאמפף, וויא דער סטרייק, באיקאט און דאס גלייכען, האבען די ארבייטער געוואונען בעסערע בעדינגונגען אין די פאבריקען און ווערקשטאטען. זיי האבען געצוואונגען די בעלי בתים איינצופיהרען סאניטארע איינריכטונגען. זיי האבען ערוואָרבען בעסערע מענשליכע בעהאנדלונג און אנערקענונג פון זייער רעכט צו פארדערען בעסערע בעדינגונגען נים אלס איינצעלנע יחידים, נאר אלס א קאלעקטיווע קערפערשאפט. עס איז נים פאראן קיין וויכטיגע אינדוסטריע אין וועלכע די ארבייטער האבען נים געוואונען העכערע שכירות, קורצערע ארבייטס שטונדען און בעסערע סאניטארע בעדינגונגען.

אין זייער קאמפף מיט די בעלי בתים מחנן די ארבייטער גאנץ אפט זיך ווענדען צו דער שוץ פון געזעץ. דער ארבייטער אלס יחיד און אפילו א פערבאנד פון א געוויסער צאהל ארבייטער איז אין געוויסע הינסיכטען גאנץ הילפלאז געגען דער מאכט פון קאפיטאל. די בעציהונגען צווישען דעם פאבריקאנט און זיינע ארבייטער זיינען נים געגרינדעט אויף רעכט אדער אורעכט, מעהרסטענטהייל איז דאס א פראגע פון מאכט און געוועהנליך זיינען די בעלי בתים דער שטארקערער צד. צוליעב דיעזע אורזאכען זיינען למשל אין פערשיעדענע שטאטען אין אמעריקא און קענעדע דורכגעפיהרט געוואָרען געוויסע ארבייטער געזעצע וואס רעגולירען צום ביישפיעל די ארבייטס שטונדען פאר פרויען און קינדער, וואס צווינגען די בעלי בתים צו פערזיכערען די ארבייטער און זיי בעראהנען אין פאל פון אן עקסידענט ביי דער ארבייט, און דאס גלייכען.

עס איז כאראקטעריסטיש, אז דיא מעהרסטע ארבייטער געזעצען זיינען דורכגעפיהרט געוואָרען אין אמעריקא מיט אהרען שפעטער ווי אין די מעהרסטע ארבייטער וויידער פון אנדערע לענדער פאר וואס די מעהרסטע ארבייטער פיהרער, בעזאָנדערס סעמועל גאמפערס און די אנדערע טאן געבער פון דער אמעריקאנישען פעדעריישאן אף לייבאר זיינען געווען פאקטישער אקציאָן. זיי גלייכען אין עקאָנאָמישען קאמפף און וויילען נים צולאזען אז די רעגיערונג זאָל זיך מישען אין די בעציהונגען צווישען קאפיטאל און ארבייט.

די מעהרסטע ארבייטער געזעצען זיי נען אויף אזא אופן דורכגעפיהרט געוואָרען נאך דער אגיטאציע פון כלל טהעאָדער אויף די פאָדערונגען פון געוויסע ארבייטער פריינדליכע געזעלשאפטען.

אין געוויסע קרייזען געהט איצט אן א בעוועגונג פאר א נייעם ארבייטער געזעץ. די אגיטאציאָן האט נים קיין שום שייכות מיט דער פראגע פון שכירות אדער בעסערע בעדינגונגען. די אנפיהרער ווילען נעמליך, אז שבת און זונטאג זאָלען ערקלערט ווערען אלס געזעצליכע ימים טובים. אין וועלכע די פאבריקען און ווערקשטאטען זאָלען מוזען זיין געשלאסען. דיעזער געזעץ פראָיעקט איז בעקאנט אלס די "פינף טעג ארבייטס וואך".

עס איז זעלבסטפערשטענדליך אז דיעזע בעוועגונג געהט דערוויל אן בלוזן צווישען אחינו בני ישראל.

עס איז א גרויסע פראגע אויף ווי ווייט דער נעדאנק וועגען צוויי טעג רוהע האט אריינגעדרונגען אפילו צווישען די אידישע ארבייטער בכלל און די אידישע יוניאָנס בפרט. גאנץ וואהרשיינליך האט דיעזער געדאנק ארויס געשפראָצט אויף א רעליגיעזען באדען. אזוי ווי מיר לעבען אין א לאנד וואו זונטאג ווערט איבעראל אנערקענט אלס א געזעצליכער יום טוב. מוזען די אידען מחלל שבת זיין. עס איז אונמעגליך אבצושאפען זונטאג און איינצופיהרען שבת אלס אן אלגעמיינעס רוה־טאג. עס בלייבט דארום איינצו־פיהרען ביידע טעג, שבת און זונטאג, אלס געזעצליכע ימים טובים.

פון א רעליגיעזען און אפילו פון א ברייטערען אידישנאציאָנאלען שטאנדפונקט קען וועגען דער פראגע קיין צווייטענען נים זיין. שבת איז דער אידישער, דער רעליגיעזער און נאציאָנאל־טראדיציאָנעלער רוהע טאג. דער פרוטעראיז האט מעהר שווערינקייטען אבצו־היטען שבת אין אמעריקא אדער קאנאדע ווי ער האט אין רוסלאנד אדער גאליציען.

אויב ער איז אמת פרום, פיהרט ער דאָס אבער אויס אפילו ווען עס קומט איהם אויס עטוואָס צו ליידען עקאָנאָמיש. דער ניט־פרומער אבער נאציאָנאל געזאָ־נענער איד פערטראכט זיך קיינמאל ניט וועגען דער שבת פראָבלעם און ער קלערט ניט וועגען ברענגען אירגענד וועלכען אָפ־פער פאר קיום שבת. דער נאציאָנאלער בעוואוסטזיין ווערט אבער אלץ רייפער און די שבת פראגע וועט מוזען אנריהרען יעדען דענקענדען אידען.

איז אבער דער פראָיעקט וועגען א פינף טעג ארבייטס וואך צו לייזען די פראקטישער וועג צו לייזען די פראגע.

ערשטענס, איז אזא געזעץ פשוט אונדורכפיהרבאר. די אידען זיינען א גאנץ קליינע מינאָריטעט נים נאר אין לאנד, נאר אפילו דארטען וואו זיי זיי־נען שטארק קאנצענטרירט. דער פראָ־יעקט וועט זיכער בעגעגנען א וויידער־שטאנד פון די אידישע אזוי גוט ווי דיא נריסטליכע פאבריקאנטען. אפילו אין ריפלעצער וואו די אידישע בעפעלקערונג האט א געוויסען פאָליטישען איינפלוס וועט די אגיטאציאָן פאר א פינף טעג ארבייטס וואך קיין שום פרוכט נים קענען ברענגען, פשוט דערפאר, ווייל דיא אבאריקאנטען פון דער אמעריקאנער איסט אָולטען אונטער אזא סיסטעם נים געקענען קאָנקורירען מיט די פאבריקאנטען פון יענער וועסטאדער סוויטה. קיין שטאאט וואָלט נים געוואגט אָנצונעהמען אזא גע־זעץ, ווייל דאָס וואָלט געהייסען ארויס־צוטרייבען די אינדוסטריען פון זיינע גרע־ניצען. צווייטענס — און דאָס איז זעהר וויכטיג צו נעהמען אין אכט, אז דער געזעץ פראָיעקט, ווען עס וואָלט אפילו געזעצן מעגליך איהם דורכצופיהרען, אז ווינשענסווערטה פון א געזעלשאפטליכען און אונדוסטריעלען שאנדפונקט.

אלע ארבייטער געזעצען וואס זיינען איינגעפיהרט געוואָרען אין די פערשיע דענע שטאאטען האבען געמאכט א גו־טע ווירקונג אויף דער גאנצער געזעל־שאפט. דער פערבאָט פון קינדער אר־בייט איז געווען געגרינדעט אויף דעם היינעם סאָציאלען שטאנדפונקט, אז די פיזישע גייסטיגע ענטוויקלונג פון קינדער איז די איינציגע גאראנטיע נעגען דער דע־גענעראציאָן פון דער געזעלשאפט.

קינדער וואס ווערען אויסגעמאכטערט אין די פאבריקען מוזען אויסוואקסען שוואך־אונגיסיסטיגארים, זייער גרויסע שטערביכקייט מוז אָנרירהרען דעם געזונד צוישטאנד אין אלע קלאסען. דער שיק־זאל פון די צוקונפטיגע דורות שטעהט אין קאָן. עהנליכע גרינדע זיינען אָנגענעבען געוואָרען בנוגע די געזעצען צו גונסטען פון פרויען ארבייטער.

די אגיטאציאָן פאר קורצערע ארבייטס שטונדען האָט זיך געשטיצט אויף דעם אָנישען און ריכטיגען ארגומענט, אז ען א מאן אדער א פרוי ארבייט צו לאנ־גע שטונדען, ווערט ער אזוי אויסגע־מאטערט פיזיש און גייסטיג אז אין עטלי־כע יאהר פערליערט ער יעדען פונק פון אמ־ביציאָן, פון אינטערעס אין דער אר־בייט, פון איניציאטיווע, פון אינטעלי־גענץ. דער ארבייטער ווערט א מויטע מאשין, וועלכע ווערט אויסגענוצט און צובראָכען און ארויסגעוואָרפען אויף מיסט אין א גאנץ קורצע צייט. פערקהרט, ווען דער ארבייטער האט צייט צו רוהען, צו דענקען, צו לעזען א בוך, צו הערען א לעקטשור צו געהן אין טהעאטער, א מוזעאום און ד. ג. טהוט ער פלייסיגער און אינטעליגענטער זיין ארבייט. דער רעזולטאט איז, אז דיא קורצערע שטונדען זיינען נים אָנרירהרן דעם געזונד צוישטאנד אין אלע קלאסען. דער שיק־זאל פון די צוקונפטיגע דורות שטעהט אין קאָן. עהנליכע גרינדע זיינען אָנגענעבען געוואָרען בנוגע די געזעצען צו גונסטען פון פרויען ארבייטער.

די אגיטאציאָן פאר קורצערע ארבייטס שטונדען האָט זיך געשטיצט אויף דעם אָנישען און ריכטיגען ארגומענט, אז ען א מאן אדער א פרוי ארבייט צו לאנ־גע שטונדען, ווערט ער אזוי אויסגע־מאטערט פיזיש און גייסטיג אז אין עטלי־כע יאהר פערליערט ער יעדען פונק פון אמ־ביציאָן, פון אינטערעס אין דער אר־בייט, פון איניציאטיווע, פון אינטעלי־גענץ. דער ארבייטער ווערט א מויטע מאשין, וועלכע ווערט אויסגענוצט און צובראָכען און ארויסגעוואָרפען אויף מיסט אין א גאנץ קורצע צייט. פערקהרט, ווען דער ארבייטער האָ

דער „אידישער זשורנאל"

ה. ווייגבערג פרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער

די אייגציגע איז שע טעגליכע צייטונג אין'ס פראוויגץ אמעריקע

קענעדיען דזשואיש פאבלישינג קאמפאני לימיטעד—ארויסגעבער

251-253 קווין סט. וועסט — טעלעפאן עדעלייר 3967

סובסקריפשאן פריין: 5.00 א יאהר איינצעלנע קאפ. 2 סענט

די פרוי און די רוסישע רעוואלוציאן

פון י. ב"ם

פערשידענע זענען נאך די נאכריכטען וועלכע קומען פון דעם בע־פרייעטען צארען לאנד. וואהרהיך אלעמענס אויגען זענען געווענדעט. קיין בעשטימטעס זאגען זיי ניט. קיין געניגע אבשפיגלונג, וואס דארט איז פארגעקומען אין דער דריי־טעגיגער רוסישער רעוואלוציאן גיעבען זיי ניט איבער. טריקען זענען די ידיעות, וועלכע דער דראטהלאזער טעלע־גראף גיבט איבער. איינס אבער איז זיכער, אז אויף פרויען האבען א גרויסען טייל אין דער רוסישער רעוואלוציאן, אין דער רוסישער בעפרייאונג, אין דער יעצטיגער נייער רוסלאנד, וועמען עס קומט געווים פיעל אנערקענענג.

פרויען האבען פון אייביג אן געשפיעלט א גרויסע ראליע אין דער וועלט פאליטיק. אבזאהל זיי האבען קיינמאהל קיין אפיציעלע פאליטי־שע שטעלען ניט פערטומען, אין אויך אין רוסלאנד האט די פרוי איהר ארבייט געטהון.

מיט בעוואוסט זענען די נעמען פון די יעצטיגע פיהרער פון דער רע־וואלוציאן. אונבקאנט זענען די יעניגע, וועלכע האבען דאס שטארקע רוסלאנד צובראכען. דעם דעספאטישען הענקערישען צאר פון זיין שטוהל ארונטער געזעצט. איינס אבער איז בעוואוסט, אז דאס פאלק האט זיך אויסגעניכטערט, דערזעהן די אכזריות/דיגע האנדלונגען פון דעם צארען הויף און ענדליך בעגריפען די רעוואלוציאנערע האנדלונג אלס א טאקטישע.

עלף יאהר זענען פאריבער, הונדערט צוויי און דרייסיג מאנאטען זענען פערלאפען. זייט עס איז געמאכט געווארען דער ערשטער פערזוך פון דער ערשטער רוסישער רעוואלוציע, וועלכע האט מוזיזנדער לעבענס געקאסט, און פלוצלונג האט דער שטורם איסגעבראכען און געזיעגט.

וועמען זענען אונבעקאנט די פרויען העלדענטהאטען פון יענע יאה־רען, וועלכע האבען זייערע אנגע יאהרען אלס קרבן געבראכט, וועלכע זענען מיט שטאלץ צו דער תליה געגאנגען. פאר דורכפיהרען ערפאלגרייך זייער רעוואלוציאנערע ארבייט.

מיר זיילען קיין סך חכול ניט מאכען, אז אויף מיר אידען האבען א זעהר גרויסען פראצענט און די פרויען קרבנות. וועלכע זענען שטיקער זיין אויף די קאזאצקע שטיקעס געפראגען געווארען, וועמענס גליעדער זענען מיט נעגעל דורך די מערדער הענד צו די נעביידעס צוגעשלאגען גע־וואָרען. ווער ווייסט דאס אבער ניט. ווער געדענקט ניט. אז די געפעהר־ליכסטע ארבייט איז דורך זיי געטהון געווארען. וועמען זענען אונבעוואוסט די פרויען געמען, וועלכע האבען די גרעסטע רוסישע בעאמטע דורך באמ־בעס אומגעבראכט. און זיך זעלבסט מיט קוילען דורכגעלעכערט.

די פרוי וועלכע האט מורא פאר דער קלענסטער בעזיעונג, ווען זי איז זעלבסט אין הויז. די פרוי וועגע וועלכע עס געהט אתם דאס שפריכ־וואָרט: „א פרוי ווי הויז, און א קליינע מויז", איז אין א סאלדאט פער־וואנדעלט געווארען. האט כלי זיין גענומען, און דורכגעפיהרט ערפאלג־ריך די פעראנטוואָרטליכסטע ארבייט, די שווערסטע און געפעהרליכסטע ארבייט. וואו עס האט זיך געפאדערט מוטה און העלדישקייט, גבורה און ענטהוזיאזמוס.

די בעסטע טעכטער, די שטודירענדע פרויען, האבען בעגריפען אז זיי קענען העלפען דער רעוואלוציאנערער בעוועגונג. זיי קענען פערלייכ־טערען דעם שיקזאל פון זייערע ברידער. און ניט טראכטענדיג לאנג האָ־בען זיי זיך אין די פאדערשטע רייהען געשטעלט.

צו אלע אהבייטען האבען זיך דאמאלס די פרויען געשטעלט. פאב־ריצירען די ניטיגע ליטעראטור, אזוי גוט ווי דער מאן, דורכגעהן דעם קרעגען נאך ניטיגע אינסטרוקציאנען, שעלער ווי דער מאן, אויס־מהיילען בעפעהלען גליך ווי דער שטרענגסטער אפיציער אויפ'ן שלאכט־פעלד, און זעלבסט אויסשפרייטען די הענד פאר די קאזאצקע קוילען.

האט מען געדארפט עפעס דורכפיהרען, האט מען געדארפט וועמען בעפרייען, אדער פערקעהרט, איז די פרוי די ערשטע געווען. מיט איהר שטאלצען גאנג, מיט איהר געוועהנליכען שמייכעל, האט זי אלעס איס־געמידען, און די ארבייט געטהון.

וויפיעל פרויען האבען מיט זייערע לעבענס בעצאהלט, האבען זיי־ערע יונגע יאהרען אלס קרבן געבראכט פאר דער רוסישער בעפרייאונג, וועלכע איז מיט יאהרען צוריק ניט געלונגען.

שויבען דען ניט אין ליפטען די אויסגעשרייען פון די בעסטע קינ־דער פון יענעם לאנד, „לעבען זאל א בעפרייטער רוסלאנד!"

פערשידענע זענען די נאכריכטען, וואס די קאלטע דראהטע גיעבען איבער פון דער רוסישער געשעהעניש. אונבעוואוסט זענען די מהאטען אין מעטהאדען וואס די רעוואלוציאנערען האבען יעצט בענוצט אלס מי־טעל צו בעפרייען דאס פערשקלאפטע רוסלאנד.

איינס אבער איז זיכער, אז דאס פרויען געשלעכט האט איך יעצט א גרויסען חלק אין דער בעפרייאונג. אז אויך פרויען זענען יעצט פיעל אלס קרבנות געפאלען, ביי דער פלוצלונדיגער וועלט געשעהעניש, וועל־כע קומט אויס ווי א געשיכטע פון טויזענד און איין נאכט. און אז אויך פרויען האבען זייער נקמה פאר זייערע אומגליקליכע שוועסטער דערלעבט. וועלכע האבען פיעל צו דער ערשטער רוסישער רעוואלוציע בייגעשטייערט.

העלפט א אידישען קינסטלער

ראטעווענט איהם פון אונטערגאנג

לעצטענס איז אין אונזער צייטונג אויספיהרליך בעשריעבען געווארען די געפאהר וואס דראהעט דעם אידישען זייוואלין קינסטלער לואיס ראטענ־בערג, וועלכער געפינט זיך אוג טער ארעסט אין אן עסטרייכישען גע־פאנגען לאגער.

א נרופע קריסטען האבען זיך פעראינטערעסירט, און געשאפען א סי־כע פון צוויי הונדערט דאלאר, אום צו ראטעווען דעם קינסטלער פון גע־פאהר צו פערלירען זיין טאלאנט.

די סומע איז אבער נאך ווייט פון צו זיין גענוג, פון צו זיין א צופרידענ־שטעלענדע, אובערהויפט איז ניט שעהן דאס, וואס צווישען די אלע וועלכע האבען ביינעשטייערט געפינט זיך איינגאנצען איין אידישע ביי־שטייערונג פון פינף דאלאר.

דער „אידישער זשורנאל" וועלכער איז פעראינטערעסירט געווארען אין דער עלענדער לאגע פון דעם אידישען קינסטלער האט דארום בעשלאסען צו עפענען א פאנד דורך די קאלומס פון דער צייטונג, וואו מיר וועלען קווייטירען אלע ביישטייערונגען, וועלכע וועלען אריינגעשיקט ווערען פאר. ל. ראטענבערג.

עס איז ניט שעהן צו שטעהן פון דער ווייטענס, ווען אונזערע קריסטלי־כע שכנים העלפען.

די געפאהר איז א גאהענטע, די צייט איז קורץ, אונזערער א קינסטלער ברודער נויטיגט זיך אין הילפע, עס איז דארום די פליכט פון אידען, זיך צובעטהיליגען אין דער ביישטייערונג.

אלע געלדער זאלען געשיקט ווערען צום „אידישער זשורנאל" פאר ל. ראטענבערג.

פארזעצונג פון פיידזש 3)

ווערהרענד איהרע ברעמען זיינען נאך גע־פארבט, דאס געזיכט איז געפודערט און זי האט נאך אויף זיך אלע פריהערינע שענדליכע צייכען. אבער אט דא גע־בען בעטעל ליגט אויף א שטוהל א בע־שיידענע קלייד און א גאנצער אנצוג.

דושעני וואַרפט אראָב פון זיך איהרע קליידער, וועלכע ברענען און בראטען זי איצט, און דערנאך בעט זי זי גאט לאנג לאנג.

אויף צו מאָרגענס איז זי שוין ניט די דעלבע דושעני. אין א בעשיידענער קלייד מיט גלאט פערקעמטע האָאר, דערקענט זי זיך זעלבסט ניט. מען רופט זי צום פריהשטיק; זי געפינט חבר'טעס, קיינ־גער פרעגט זי ניט קיין זאך. אבער מען נעהמט זי אויף ווי א שוועסטער. אוי־סער די חברטעס טרעפט זי נאך אנדערע פרויען, געוויס גרויסע דאמען און פיי־ליכט ניס, ווייל זיי זיינען ניט שטאלץ עפעס אזעלכע גוטע, מלאכים'שע בעשע־פענישען, וואס זייער צוקונפט איז אונ־פערפלעכט, ווי דער שנע, ווער זיינען עס יענע דאמען?

מלאכים.

אבער אויף זיי בעגעהען זיך מיט איהיר ווי מיט א שוועסטער, ווי זי וואלט קיינמאל ניט געזינדיגט, ווי זי וואלט געווען זייער גלייכען.

— גוט מארגען, דושעני! גוט אבנעד דושעני, רעדען זיי צו איהר מיט ווייכע שטימען.

נאך מעהר, דיעזע אונפערפלעכטע בע־שעפענישען דיענען איהר שפיעלען זיך מיט איהר, בענעהען זיך מיט איהר פריינדליך, רעדען מיט איהר, מיט דער ניעדרגסטער, אונגליקליכסטער און געפאלענסטער פון אלע בעשעפענישען אין דער וועלט. קיין פארוואורף, קיין בעמערקונג וועגען דער פערגאנגענהייט. עס גיבט מינוטען, וועגן דושעניין אליין דוכט זיך אז זי איז שוין א בעסערע. עס קעהרט צו איהר צוריק דאס צוטרויען, די רוהיגקייט, ווירקליך, מינוטען ווייג דוכט זיך איהר, אז זי איז שוין אזא ווי זי איז געווען אמאל אין די קינדער יאהרען און זי אז שוין ווירקליך אזא, ווי זי איז געווען אין די קינדער יאהרען.

נאטיס

צו פוילישע אידען פון טאראנטא

מיט גרויס באדויערען מוזען מיר איך בעלדען, דאס פון הייגט אן און ביז זייטער נאטיס קענען מיר ניט אנגעה מען קיין געלט צו שיקען אין רוסיש פוי־לען.

איהר זאלט זיך ניט וואגען צו שיקען קיין געלט דורך קיינע אנדערע קאנטא רען סיי אין קענעדע און סיי אין די סטייטס, ווייל אייער געלט־וועט קיין מאהל ערייכען דעם דיבטיגען פלאטץ, ווייל יוניטעד סטייטס געפינט זיך אין א מלחמה צווישען דאס דייטשלאנד.

אונזערע באנקירען, האלטען יעצט אין אראנזשירען מיט נייטראלע לענדער דורך דער ערלויבניש פון דער ענגלישער און אמעריקאנער רעגיערונג, און אזוי שנעל ווי די ארענדזשמענטס וועלען זיין פארטיג צו שיקען געלט אין פוילען דורך יענע לענדער אדער דער סכסוך מיט דייטשלאנד וועט זיך אויסגלייכען, וועלען מיר אייך זאפארט מעלדען, די וועלכע האָ־בען געשיקט געלט דורך אונז אין פוילען ביז געסטערן, דונסטאג זאלען זיך ניט זאר גען, ווייל זייער געלט איז אוועק, אין וועט אנקומען פינקטליך צו דעם באשטיט־טער צייט.

מיט אכטונג

דזוארקין בראס.

אין רוסלאנד ווערען געלט געשיקט אונגעשטערט, דער קורס איז 32 סענט דער רובעל.

טעלעגראפיש 2.50 עקסטרא ביז 6 ווערטער.

אויב זעמאנד אפערט אייך צו שיקען געלט בילינער, פון 32 סענט, זאלט איהר זיך 10 מאהל מיישיש זיין בעפאר איהר נעהט כאפען דעם בארגיין, אויס'ן רעכע נונג פון אייערע ליידענדע פאמיליעס.

רוסישע אידען!

פאטראניזיט דזוארקין בראדערס און שיקט געלט דורך זיי ערשטען האבען מיר פערדיגט אייער פאטראניזונג, און צוויי טענס קענען מיר גוט די רוסישע שפראך אין רוסישע פאסט און טעלעגראף פער קעהר.

דזוארקין

בראדערס

145 סאנט פעטריק און 64 עליזאבעט סטריט

מיר זוכען אייערע פריינד אין רוס־לאנד און אין פוילען פיר 53 סענט.

וועסט טאראנטאר דזשאנקשאנער אידען

לאזען וויסען אז אונזער בעליבטער ח"ן און שוחט קומט צוריק צופאהרען פון זיין וואקיישאן, און אלע וועלען קענען שעכטען טשיקענס פון מיט־וואך אן.

איך וועט ער דאזוגען

דיעזען שבת פרשה ויקרא

ווער עס וויל האבען אן ענג שבת דער זאל קומען הערען דעם וועלט בע־ריהמטען

חזן קאפלאז

מיט אכטונג — וועסט טאראנטאר אידען.

מ. העלער

176½ מזוין סט. וועסט טאראנטא

נייעס פאר אידען!
איין אידישע סטאר פאר אידען

מיר מאכען אלערליי דזשולערי גליך אויפ'ן פלאץ. תחונה ריינגען געמאכט ווייל איהר וואַרט. מיר פיקסען אלערליי דזשור לערי פאר דעם בילינסטען פרייז.
14 פערעס תחונה ריינגען 80 סענט א פענ'ווייס. 18 פערעס תחונה ריינגען $1.00 א פענ'ווייס.

וואטשעס געפלינט גוט און גאראנטירט. 40 סענט. מיין סטרינגס 40 סענט. תיר־סטרינג 40 סענט, דזשולס 40 סענט. סטעמפס 50 ס
מיר מאכען אייערע אלטע דזשולערי ווי ניי פיר א קליינעם פרייז. אלערליי בריללען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט
מיר ניבען אייך ראיצלע פארזיכערונג פאר דעם בילינסטען פרייז.

זעלטענע געלעגענהייט

א 15 דזשועל ניי־מעל מאוזטעמנס **נאלד וואטש**
14 פערעס

—בלוין פאר א קורצער צייט—

ספעציעל רעדוצירט כמעט האלסייל פרייז **$36.00**

KLING BROTHERS
125 Queen W.—Phone M. 2354

A.W.C.Co TORONTO

LOEW'S

לאעוו'ס יאנג סטריט טהעאטער

אונטערטערבראכען 12 מיטאג ביז 11 נאכמיטאג
נאכמיטאג 10 סענט, 15 סענט.
אבענד 10 סענט 15 סענט און 25 ס

אן 8600 — חיי קלאס וואַרעוויל. באאסטיפם רעזערווירט.

עמא דאן אין „אלר ליידי זז" | געקסטע וואך | עלען און כרוין אין אפפטערד און דאון סטערד

פרעדעריק מעלוויל שטעלט פאר רעזיסטא?
דאס מיידעל וואס קיינער קען ניט אויפהויבען. די גרעסטע סענזאציע אין וואדעוויל.

וואלעסקא סוראט א פונקט אקטינג דראמא. אי דער קרבן
די פעהיגע שווארצע מאניקער פידלער און שעלטאוו.

וויהייט און ראט פון דזשאָ. ספרינגס בראדוויי.
ג. קרייטאן מויזלאך ארץ מאחל וויסקאמען.

שוידלי יוום און העדיסאן בען — אין זייער אקט „כמעט א פאציענט"

מיר מאכען אייערע אלטע קליידער ניי

ל. וויהייט און סאנס

בעסטע אידישע קלינערס, פארבערס און פרעסערס

270 מזוין סט. וועסט — טעל. אדלייד 2015

פעקטארי 135 וויליאם סטריט
טעלעפאן אדלייד 1673

מיר פערענטען פול דרעס סוטס סיולק
העטס פיר חתונות אונד בעלער

פעדלערס און סטאר קיפערס

די בעסטע סנולת אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען נעלד ביז צו קויפען דרייגגרוס, ביינגאוטס, „פענסי גרס, דזשולערי און נאוועלטיס ביז קאפלאן און קט.
האלסייל און דזשאבבער 229 קווין סטריט וועסט מאראנטא. דער בעוואוס־נער האלסייל פלאץ וואו מיעל פעדלער זיינען בעריכט נעווארען. דזשאב־באסט זיינען שטענדיג רב. אדרעס פינקטליך אטענדעט.
מאפלאן און קט. דזשאבבער 229 קווין סטריט וועסט, טאראנטא
טעלעפאן אדלייד 8772

פוילישע אידען

ווייכטיגע נייעס

מיר האבען די עהרע בעקאנט צו מאכען אלע פוילישע אידען פון טאראנטא דאס מיר האבען ערהאלטען א טעלעגראמע אז געלד קיין פוילען קען מען יעצט ניט שיקען.

מיר וועלען אייך לאזען וויסען ווען מען וועט קענען יא שיקען: אלע געלדער וואס איהר האט געשיקט ביז דעם 20־טען פון דעם מאנאט וועלען ווערען דעליווערט. רוסישע אידען קענען שי קען געלד ווי פריהער. מיר גאראנטירען פערזענליך פאר די געלד

ל. ראטענבערג און סאנס

BANKERS

סטיעם שיפען און אינשורענס אגענטען

141 קווין סטריט וועסט

טעלעפאן אדלייד 675

12 יאהר אין איין פלאץ איז א געגנ־גענדע גאראנטיע

לעזט באס מילער פון קינג סטריט האט צו ווענען:

אלע וועלכע האבען לעבצו טראגען א ריכטיגען סטיילישען סוט, וואס איז אמת גוט געמאכט, זייסען ווער מילער דער שניידער איז, און זיינע אלע פריינד און קאסטומער דארפען זייסען

אז מילער האט יעצט געמופט פון 136 קינג סטריט וועסט צו 124 קינג סטריט וועסט

בלויז זעקס טיהרען ווייטער און איהר טרעפט אריין אין זיין ריכ־טיגען פלאץ, אין דעם פלאץ וואו דזשבעסטע סוטס ווערען געמאכט.

געהמט עס אין אכט, ווייל יעצט איז פאר פסח, און אויב איהר ווילט נאך אייער סוט אויף פסח, מוזט איהר קומען בייציי־טענס.

S. MILLER 124 King St. W.

טעלעפאן אדלייד 2479

EATON'S COAL

The Very best, We guarantee every ton and best service, Phone College 1036

אימאנ'ס קויהלען

די בעסטע אין מארקעט

מיר גאראנטירען יעדען טאן טעל. קאל. 1036

אמעריקאן HIPPODROME אוועגדל 10 און 15 סענט. 10. 15. 25 סענט

די וואך פון מאנטאג דעם 19טען מערץ
באביע היעס און קאמפ
דאראטהי דאלטאן
אין „הינטערען טאן"
מאנסיור הערבערט
די סייקליק כרונעטסס: דזשיס אין אנא פראנסיס: אארט און הערים: מעריאן גרעהעס; „קיעסטאן" קאמעדיעס.

גרויסע בארגיינס

די ברוטיש וואלפייפער און פיינט סטאר. ישעהנע דעזיגנס און צו ביליגע פרייזען פון פייפער און פיינט. בעפאר איהר געהט קויפען פאר אייערע רומס פייפער וועט איהר זיין צופריעדען אז איהר וועט זיין אין דעם אויבען דערמאהנטען סטאר 272 ספעדיינא עוועניו.

10203 3' 20

זעהר וויכטיג אלע זא־לען דאס וויסען

ווען עס מאכט זיך ביי אמענש א ברע־נען אויף דעם הארץ אין דאס א סך מאהל פון טרינקען שלעכטע מהעע, און דאס צו פערהיטען אין די בעסטע זאך צו קויפען

אויכבים טהטע

וועלכע איז פאזיטיב די

בעסטע טהעע

יואס איהר קענט נאר בעקומען. די גוטס־קייט און ריינהייט און נעשמאק פון

אויכבים'ס טהטע

האט קיין גליכען, און עס וועט אייך ניט ברענען דאס הארץ און וועט חאלטען אייער מאגען אין אָרדנונג. נאר היט אייך פיר נאך געמאכטע. ווענהמ אז דער נאמען אויכבים זאל זיין אויף יעדען פעקעדזש אין אלע קארנערס.

צו בעקומען אין אלע אנשטענדיגע אידישע גראסעריעס. קאמפרי אדרעס ווערען פיינקטליך אטענדעט.

OELBAUM TEA Co.
15 Grange Ave. Toronto Ont
Phone College 3919

איהר קענט יעדען טאג באקומען דעם „אידישען זשורנאל" אין די פאלגענדע פלעצער

דזוארקין: 64 עליזאבעטה סט. 145 סט. פעטריק סטריט.

גודמאן, קארנער טשעטנאט און קווין סט.

פריעדמאן, קענזינגטאן עוו.

הערמאן, 167 סט. פעטריק סטריט

יודקין, 465 קווין סט. וועסט.

מאָרים, 412 ספעדיינא עוו.

מארקאוויטש, קארנער לואיזא און טעראלו סטריט.

עטינגסאן, 807 קווין סטריט וועסט.

ראטהזיעל, 50½ ארטהור סטריט.

ברינזא, 268 פארלאמענט סט.

קיפער, 103 בראנזוויק עוו.

האָפמאן, 339 ספעדיינא עוו.

זאקהיים, 71 דאנדעס סט.

סאלינסקי, 299 מעקינג עוו.

סטאָרס וועלכע ווילען פארקויפען דעם „אידישען זשורנאל" זאָלען זיך מעלדען אין אָפיס.

מ. גאלדסטיק

515 דאנדעס סטריט טעלע פאן פארקדייל 6826

ריעל עסטייט, לעבענס עקסידענט, פלייט גלעס אטאמאביל און פייער אינשורענס.

מיר רענטען הייזער און קאלעקטען רענט מיר פערקויפען די זיכערסטע 10, 15 שוער 20 יאהר פאלישיס.
מיין הויז טעלעפאן איז קאלעדזש 1379

תודעה. נתרב מאיר צבי בעווי 108 באלדווין סטעלעפאן קאלעדזש 6558.

איהר נעמינט מיך צו יעדער צייט אין זוין צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים רהיינו שאלות, דין תורות, אצות, פוכות בין מוש לאוי, אויך צו מעטלען אלער־לי טראבעלס ביטווין מאן אונד פרוי נאכ'ך אידישען דין און אויף פרדי הדשין. ווארום זשלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק ספענדען אטמוספע נעלד אויף אלערליי נארישקייטען, ווען איהר עענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע אופריידע־חיים, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזאָרגען. נאט וועט אייך געבען א גוטען סוף אין מיין תוזי.
קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם אייבענערטאהנטען אדרעס.

EATON'S COAL

The Very best, We guarantee every ton and best service, Phone College 1036

אימאנ'ס קויהלען

די בעסטע אין מארקעט

מיר גאראנטירען יעדען טאן טעל. קאל. 1036